Азизлар, адолатли, меҳр-оқибатли бўлайлик!

Ишонч

42

1992 йил 19-25 октябрь (81)

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг ҳафталик газетаси

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

1992 ЙИЛ 1 ОКТЯБРДАН НАФАҚАЛАР, СТИПЕНДИЯЛАР ҲАМДА БЮДЖЕТ ҲИСОБИДАГИ ТАШКИЛОТЛАР ХОДИМЛАРИНИНГ ИШ ҲАҚИ МИҚДОРЛАРИНИ ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистонга ташқаридан олиб келинадиган ёқилғи-энергетика ресурслари қимматлашганлиги муносабати билан ҳамда республика аҳолисини ижтимоий муҳофаза қилиш борасида олдини олиш чораларини таъминлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикасининг ҳудудида иш ҳақи ва меҳнат нафақасининг энг оз миқдори ойига 2000 сўм қилиб белгилансин.

2. Улуғ Ватан урушининг қатнашчилари ва ногиронларига энг оз миқдори 2500 сўм бўлишидан келиб чиқиб, нафақалар миқдори белгилансин, Улуғ Ватан уруши III гуруҳ ногиронлари нафақаларининг миқдори энг оз иш ҳақи даражасига етказилсин.

3. Ўзбекистон Республикасининг Ижтимоий таъминот вазирлиги белгиланган энг оз миқдорга асосланиб, фуқаролар иш стажининг оз-кўплигига ва хизматларига қараб меҳнат нафақаларини табақалаштирилган миқдорларда қайтадан ҳисоблаб чиқсин.

4. Бюджет ҳисобидаги муассасалар ва ташкилотлар ходимларининг иш ҳақи 1,6 баравар оширилсин.

5. Болали оилаларга мадад бериш мақсадида болалар учун ҳозирги вақтда амалда бўлган ижтимоий нафақалар ўртача ҳисобда 1,5 баравар оширилсин. Белгилаб қўйилсинки, жами даромади оиланинг ҳар бир аъзосига ҳисоблаганда энг оз ойлик иш ҳақидан ошмайдиган болали оилаларга нафақалар тўланади.

6. Фуқароларнинг солиқ олинмайдиган даромадларининг энг паст даражаси ойига 2000 сўм миқдорида белгилансин.

Ойига 8 минг сўмгача бўлган иш ҳақидан олинадиган даромад солиғининг энг кам миқдори (12 фоиз) белгилансин. Вазирлар маҳкамаси бир ҳафта муддат ичида белгиланган тартибда ойига 8 минг сўмдан ошадиган иш ҳақидан табақалаштирилган тарзда солиқ олиш тўғрисидаги таклифларни киритсин.

7. Олий ўқув юртлари талабаларининг стипендиялари, техникумлар ҳамда кийимбош ва овқат билан таъминланмайдиган ҳунар-техника билим юртлари ўқувчиларининг стипендиялари 1,6 баравар кўпайтирилсин. Талабаларнинг ошхоналари ва буфетларида тушлик овқатларнинг қийматидан 50 фоизли чегиртмалар сақлаб қолинсин.

8. Биринчи марта никоҳдан ўтаётган келин-куёвларга гилам буюмлар ва мебель сотишда имтиёзли тартиб сақлаб қолиниб, оилага бериладиган товон миқдори 5000 сўмгача кўпайтирилсин.

9. Республика маҳалла комитетлари раислари ва котибларининг мансаб маошлари 2 баравар оширилсин.

10. Бюджетдан пул билан таъминланадиган вазирликлар, идоралар, Қорақалпоғистон Республикасининг Вазирлар кенгаши, вилоятлар ҳамда Тошкент шаҳар ҳокимлари, ташкилотлар ва муассасалар иш ҳақи, пенсиялар ва стипендиялар ушбу фармонда белгиланган миқдорларда ўз вақтида тўланишини таъминласинлар.

11. Республика вазирликлари, идоралари уюшмалари, концернлари, корхоналари ва хўжаликлари белгиланган энг оз миқдорга асосланиб, ишловчиларнинг маошини янада оширсинлар.

12. Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки корхоналарга, ташкилотлар, муассасаларга иш ҳақи ўз вақтида тўланишини таъминловчи чоралар кўрсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 8 октябрь.

МАФТУНКОР ДАЛАЛАР

ОСМОН артилган шишадай. Йўл ёқасида саф тортган дарахтларнинг олтин ранг япроқлари сийраклашган. Кўз илғамас олисликлар сари ястанган майдон ғўзаларининг ҳар тупидаги лўппи-лўппи пахталар кўзни олади. Асфальт йўлда бораётган автобусдаги йўловчиларнинг ҳам нигоҳи шу саф тортган ғўзаларда.

— Ҳа,— дейди йўловчилардан бири,— ишнинг кўзини биладиган миришкорнинг пахталари экан.

У таърифлаган миришкор Пискент районидаги Йўлдош Охунбобоев номли жамоа хўжалигининг бригада бошлиғи Қобил Қаршибоевдир. У раҳбарлик қилаётган жамоа бу йил 86 гектар майдонда пахта, 92 гектар ерда буғдой етиштирди. Шу кунларда ҳосилни йиғиштириб олиш қизғин давом этаётир.

226 тонналик хирмон яратиш учун курашаётган жамоаниг 35 нафари дала ишларида қатнашиб, ўртача 80—100 килограммдан пахта териб олмоқда. Қўл терими кунига йиллик режанинг 1,7—2 фойизини ташкил қилмоқда. Махфират Нормирзаева, Гулнора Қодирова, Гулчеҳра Қамбарова, Холида Қодирова каби чеварлар кунига 120—160 килограммдан теришади. Ана шундай серғайрат теримчиларнинг ташаббуси билан бригаданинг йиллик режаси 50 фойиздан ошиб кетди.

Бригада механизаторлари Ҳусниддин Ҳамдамов ва Эгам Масаидовлар ҳам умумий хирмонга барака киритмоқдалар.

Хўжаликдаги 20 та пахтачилик бригадасининг ҳаммасида дала меҳнаткашлари учун яхши шароит яратилган. Дала шийпонлари олдида 1—1,5 гектардан майдон мевали боғларга айлантирилган. Бир гектар ерда полиз ва сабзавот маҳсулотлари етиштирилиб, тушлик овқатларнинг арзон баҳода ва мазали бўлиши таъминланади. Хўжалик касаба уюшма ташкилоти томонидан бригадаларда озиқ-овқат таъминоти, меҳнаткашларнинг дам олишлари тўғри ташкил этилганлиги назорат қилиниб, зарур вақтда амалий ёрдам кўрсатилади. Терим натижалари ҳам ҳар ўн кунда якунланиб, яхши натижаларга эришганлар рағбатлантириб турилади.

Ҳ. ТЕМУРОВ.

Суратда: Тошкент вилояти, Пискент район, Охунбобоев номидаги жамоа хўжалиги касаба уюшмаси қўмитаси раиси Собир Салоҳиддинов ҳашарчи қизлар Дилрабо Эшонқулова, Гулнора Мамадиновалар билан суҳбатда.

Хабарлар мағзи

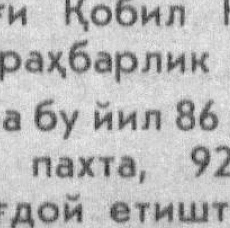

● Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг таклифига кўра Афғонистон Ислом давлати раҳбари Бурҳониддин Раббоний жаноблари бошчилигидаги делегация Ўзбекистонга расмий ташриф буюрди. Ҳар иккала мамлакат раҳбарлари ўртасида олий даражадаги музокаралар бўлиб ўтди.

Бурҳониддин Раббоний бошчилигидаги делегация Республикамизнинг тарихий обидалари билан танишди.

● Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Маҳалла» республика хайрия жамғармасига пул маблағлари ажратиш тўғрисидаги Фармонини бажариб, республика Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамаси шу жамғармага 25 миллион сўм, Тошкент ҳокими А. Фозилбековнинг фармойиши билан эса шаҳар бюджетидан 5 миллион сўм пул ва битта енгил машина топширилди.

● Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати билан Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамаси Тожикистондаги воқеалар сабабли вужудга келган оғир аҳвол муносабати билан мамлакат аҳолисига инсонийлик ёрдами бериш юзасидан қўшма қарор қабул қилдилар.

● Республикамиз деҳқонлари пахта йиғим-теримини қизғин олиб бормоқдалар. Улар уйган хирмон 2 миллион тоннага яқинлашиб қолди.

ОБУНА-93

ЯНГИ МАВЗУЛАРГА ЮЗ ТУТИНГ

«ИШОНЧ» газетаси 1993 йилда қандай қиёфа ва мазмун касб этади? Уни янада қизиқарли ва кенг қамровли қилишга касаба уюшмалари қандай ҳисса қўшишлари мумкин? Шунга ўхшаш масалалар «Ишонч» газетаси ходимларининг Тошкент вилояти қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати ходимлари касаба уюшмаси фаоллари билан бўлган учрашувида ўртага ташланди.

Учрашувда сўзга чиққан газета бош муҳаррири Тўлқин Қозоқбоев, бўлим муҳаррири Жонрид Абдуллахонов ижодий жамоанинг янги йил режалари, омма билан алоқани мустаҳкамлаш йўлида олиб борилаётган ишлар, нашрнинг моддий базасини мустаҳкамлаш чоралари ҳақида гапирдилар.

Янги йилда газета саҳифаларига кўпгина янги мавзулар кириб келади. МАҲАЛЛАЛАР ҲАЁТИ, ОИЛА БЮДЖЕТИ, НАРХ-НАВОЛАРНИ БЕЛГИЛАШ ТАРТИБИГА онд саҳифалар, туркум мақолалар газетхонлар эътиборига ҳавола этилади.

«БИЗДАН СЎРАБСИЗ» рукни остидаги материалларга ҳар сонда ИККИ саҳифа ажратилади. Чунки нафақалар, имтиёзлар, ҳуқуқлар хусусида одамлар тўла маълумот олишни исташаяпти. Зеро, меҳнаткашларнинг ҳуқуқий билимларини ошириш, қонун ва фармонларнинг бажарилишини назорат қилиш газета зиммасидаги асосий вазифалардан биридир.

Сўзга чиққан «Ўзбекшахтастрой» трести касаба уюшмаси қўмитаси раиси А. Назаров яна бир муҳим мавзуга эътиборни қаратди. Кейинги йилларда капитал қурилиш учун ажратилаётган маблағлар тобора камайиб бораяпти. Шу боисдан бир қатор қурилиш ташкилотлари тарқаб, етук мутахассислар бошқа соҳаларга ўтиб кетишга мажбур бўлаяпти. Қурувчи кадрларни асраш, уларга ғамхўрлик кўрсатиш ҳозир муҳим масала бўлиб турибди.

Тошкентдаги «Бинокор» жисмоний тарбия — соғломлаштириш комплекси касаба уюшмаси раисининг ўринбосари Е. Мостовских ўтган авлодларимиз ҳақида вақтивақти билан қизиқарли мақолалар бериб боришни таклиф этди. Бундай материаллар тарихни пухтароқ билишимизга ёрдам беради.

Таклиф ўринли. **ТАРИХИЙ МАВЗУЛАРДА қатор мақолалар беришга ҳозирданоқ тайёргарлик кўрилмоқда. Хусусан, атоқли давлат арбоби ва адиб Шароф** Рашидов таваллудининг 75 йиллигини, севимли шоирамиз Нодирабегим таваллудининг 200 йиллигини газета саҳифаларида кенг нишонлаш юзасидан аниқ режалар тузиб олинди.

«Ишонч» мухбири.

ФИКРЛАР ТЎЛДИРИЛСА...

ИҚТИСОДИЁТ ва ҳуқуқ базис ва устқурма сифатида ўзаро узвий боғланган. Мустақил республикамизнинг биринчи конституцияси лойиҳасида ҳам иқтисодий масалаларга катта ўрин берилганлиги бежиз эмас. Лойиҳанинг муқаддимасида Ўзбекистон халқининг орзу-умидлари, демократик ва ижтимоий адолатга содиқатли бўлиши кўзда тутилиб, фуқароларни муносиб ҳаёт кечиришларини таъминлашга интилишлари — асосий мақсадлардан бири эканлиги уқтирилган.

Халқ фаровонлигини юксалтиришнинг муҳим шарти республикамиз иқтисодий қувватини (потенциалини) ҳар томонлама кучайтира боришдир, чунки фуқаролар тирикчилиги моддий бойлик ва ноз-неъматлар ишлаб чиқаришга боғлиқ. Моддий ишлаб чиқариш жамият ҳаётининг асосидир. Ишлаб чиқариш табиат инъом қилган имкониятларни кишилар истеъмолини қондиришга мослаштириш жараёнидир. Шундай экан, лойиҳанинг 50-моддасида кўрсатилган «Ўзбекистон иқтисодиётининг негизи — ижтимоий бозор хўжалиги» деб бошланадиган таърифдаги, «ижтимоий бозор хўжалиги» тушунчасига аниқлик киритишни таклиф қиламан. Бунда биз меҳнатнинг яратувчилик кучини алоҳида бўрттириб кўрсатишимиз керак.

Шу муносабат билан 50-модда қуйидаги таҳрирда ўзгартирилса дуруст бўлар эди: «Ўзбекистон иқтисодиётининг негизи — республика фуқароларининг турли мулк шакллари ҳисобланган табиий бойликлар ва бошқа имкониятларга таяниб амалга ошираётган халқ хўжалиги соҳаларидаги меҳнати ва иқтисодий фаолиятини ташкил этиш билан боғланган ишлаб чиқариш, тақсимлаш, алмашиш ва истеъмол муносабатларини ўзида мужассамлаштирувчи бозор хўжалигидир».

Бу муносабатлар орасида ишлаб чиқариш муносабатларининг таркибий қисми ҳисобланган тақсимлаш муносабатлари муҳим аҳамиятга эгадир. Шунинг учун ҳам бу масалаларга лойиҳанинг «Молия ва бюджет» боби бағишланган. Бу боб мазмуни билан танишар эканман, баъзи фикрлар туғилиб қолди. Биринчидан, бу боб жуда қисқа бўлиб қолган, ҳозирги бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида бу бобни тўлароқ ёритиш, унинг аҳамиятини очиб алоҳида аҳамият бериш керак бўлади. Иккинчидан, бу бобга қўйилган сарлавҳа — «Молия ва бюджет» матнда кўзда тутилган моддаларини тўла ифода қилмайди. Маълумки, бу бобда фақат молия ва бюджет масалаларигина эмас, балки кредит ва пул муомаласи масалалари ҳам тилга олинади. Шу сабабли, XXV бобни «Молия, кредит, пул муомаласи» деб аташ керак.

Бюджет молия тушунчасининг таркибий қисмидир. Шунинг учун молия деганда биринчи навбатда бюджет кўзда тутилади. Лекин кредит ва пул муомаласи молияга нисбатан бошқача тушунчалар, бошқа иқтисодий категориялардир. Шунинг учун бобни «Молия, кредит, пул муомаласи» деб ўзгартириш шарт деб ҳисоблайман.

«Давлат молияси» деганда ижтимоий маҳсулот ва миллий даромадни тақсимлаш ва қайта тақсимлашдаги иқтисодий муносабатлар тушунилади. Бу муносабатлар қайтарилиш характерига эга эмас, тўланган солиқ тўловчига бевосита қайтарилмайди. Кредит эса қарз сифатида маълум муддатга берилади ва муддат тугагандан кейин қайтариб олинади. Пул муомаласи ҳам молия ва кредит муносабатларини ташкил қилишда иштирок этиш билан чегараланмай, ўзининг қиймат ўлчови, алмашиш, жамғариш воситалари ва халқаро иқтисодий муносабатларга хизмат қилиш функцияларини бажаради.

Республикамиз ҳукумати пул қадриятини ва муомаласини мустаҳкамлашга қаратилган қатор тадбирларни амалга оширмоқда. Бу тадбирлардан бири республиканинг ўз валютасини чиқаришга қаратилган тадбирлардир. Мен бу тадбир қандай амалга оширилишини конституцияда кўрсатиш лозим демоқчи эмасман, лекин республикамиз мустақил давлат сифатида муомалага ўз пулини (валютасини) чиқариш ҳуқуқига эга эканлигини кўрсатиб ўтиш керак, чунки пул чиқариш давлат мустақиллиги белгиларидан бири ҳисобланади. Шу муносабат билан XXV бобга қуйидаги жумлани киритиш лозим деб биламан: «Республика муомалага ўз валютасини чиқариш ҳуқуқига эга. Пул муомаласи масалалари — унинг ички ва ташқи иқтисодий муносабатлардаги иштироки республика марказий банки томонидан бошқарилади».

Шунингдек, бу бобга қуйидаги аниқликларни ҳам киритиш керак: «Республика Марказий банки тизимининг етакчи бўғини ҳисобланиб, бу тизимга акцияли тижорат, жамғарма ва ташқи иқтисодий фаолият миллий банклари, кооператив ва хусусий банклар ва бошқалар киради».

Ҳар бир давлат иқтисодиётига баҳо берилганда унинг банкалар тизимигина эмас, балки суғурта тизими ҳам эътиборга олинади. Республикамизда суғурта илгари суғурта монополияси принциплари асосида собиқ иттифоқ органлари томонидан идора қилинса, ҳозир биз ўз мустақил давлат суғурта органларига эгамиз. Давлат суғуртаси билан бирга хусусий, акцияли суғурта ташкилотлари ҳам шаклланмоқда, ҳозирда халқаро иқтисодий муносабатлар доирасига суғуртани киритиш ва ҳатто халқаро инвестиция тадбирларини суғурталаш масалалари муҳокама қилинмоқда. Шу муносабат билан суғурта масалаларини мазкур бобда кўрсатиб ўтиш керак. Бундан ташқари давлат мулки ва шахсий суғурта билан бирга ижтимоий суғуртанинг меҳнаткашлар фаровонлигини таъминлашдаги роли ортиб бораяпти. Касаба уюшмалари ижтимоий суғуртани бошқаришда бевосита роль ўйнайдилар. Бу бобда ижтимоий суғурта масалаларига ҳам ўрин берилиши керак.

Республикамиз молия — кредит тизимида давлат бюджетининг роли бениҳоя катта. Унинг таркибига 1650 га яқин бюджет бирлашади, булардан 1245 таси қишлоқ бюджетларидир. Республикамизда бюджет билан мулоқотда бўлмаган корхона ва ташкилотни топиш қийин. Шу муносабат билан ҳозирги шароитда бозор иқтисодиётига ўтишнинг долзарб масалаларидан бири бюджет дефицити (камомати) ни тугатишдир. Айтилганларни кўзда тутиб, мазкур бобга ҳар бир корхона, ташкилот, жамоа ва давлат хўжаликларининг муҳим иқтисодий вазифаларидан бири республика давлат бюджети даромад ва харажатлари мувозанатини таъминлашга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишдан, бюджет олдидаги мажбуриятларини ўз вақтида бажариш ва бюджетдан бериладиган ҳар бир сўмни тежаб-тергаб сарфлашга астойдил ҳаракат қилишдан иборат, деган фикрни қўшиб қўйиш керак.

Иқтисодий тежашни изчиллик билан амалга ошириш фақат корхона ва ташкилотларнинггина эмас, балки ҳар бир фуқаронинг вазифасидир. Шу муносабат билан лойиҳанинг XI боб 47-моддасига «Фуқаролар атроф табиий муҳитга эҳтиёткорона муносабатда бўлишга мажбур» деган жумладан кейин ишлаб чиқариш ва уй-рўзғор шароитида ҳам моддий ва пул ресурсларини тежаб-тергаб сарфлаш уларнинг доимо диққат марказида бўлиши керак» деган фикр киритилса дуруст бўларди.

Конституция асосий қонун, бу қонун асосида ҳукумат давлат фаолиятининг йўналишлари ва қирралари бўйича қўшимча қонунлар, дастурлар қабул қилинади. Фикримча, молия — кредит масалалари бўйича ҳам Республика давлат банкаси ҳақидаги қонунга ўхшаш «Республика давлат бюджет ҳуқуқи», «Республика солиқ тизимининг асослари», «Давлат, мулк ва шахсий суғурта», «Ижтимоий суғурта» ҳақида, корхона ва ташкилотларнинг молия ва кредит масалаларига доир қўшимча қонун ва дастурлар қабул қилинса, мустақил давлатимиз фаолиятини ҳар томонлама яхшилашга яқиндан ёрдам берилган бўларди.

Ҳикмат СОБИРОВ,
иқтисод фанлари доктори,
профессор.

ТАКЛИФЛАРИМ

ЎЗБЕКИСТОН Республикасининг Конституцияси лойиҳасини ўқиб чиқиб менда баъзи фикрлар туғилди. Энг аввало конституцияда атамалар қўмитаси тасдиғидан ўтган сўзлар асосида фикрлар баён этилиши лозим. Бу ерда мен «Туман» сўзини назарда тутаяпман. Атамалар қўмитаси «район» сўзини «Ноҳия», «Туман» сўзлари билан алмаштириб бўлмайди, чунки «район» сўзининг маъмурий-ҳудудий мазмунини бошқа сўз ифодалай олмайди, деган фикрни олға сурган эди. Бу тўғри фикр.

Энди баъзи жумлалар юзасидан ўз фикримни билдирмоқчиман. Менингча, I боб 2-моддадаги «...давлат органлари» сўзларидан сўнг **«ташкилотларнинг»** сўзини қўшиб жумлани давом эттириш керак. III боб 15-модданинг 2-хат бошидаги «...қонунларга» сўзидан сўнг **«қатъий»** сўзи қўшиб қўйилса айни муддао бўлади. V боб 18-моддадаги «...бўлиб» сўзидан сўнг «миллати» сўзи қўшилгани маъқул. VII боб 29-моддада «...барча давлат органлари» сўзларидан кейин **«Ташкилотлар»** сўзи қўшиб қўйилса, фикр тўла ифодаланган бўларди.

IX боб 38-модданинг 2-хат бошидаги «...зарур» сўзидан сўнг **«бўлган пул маблағлари миқдоридан кам бўлмаслиги шарт»** деган фикр ифодаланиши лозим. 39-моддадаги «...инсон» сўзидан сўнг **«бепул»** сўзи қўшилиб жумла давом эттирилсин. Шу ерда «тиббиёт ишлари давлат назоратида бўлади» деган жумла керак.

XIII боб 56-модда **«касаба уюшмаси ташкилотлари ўз устави талабари ҳамда касаба уюшмалари, уларнинг ҳуқуқлари ва фаолияти кафолатлари тўғрисидаги қонун асосида иш олиб боради»** деган жумла билан тўлдирилиши лозим.

XIV боб 61-модданинг 2-хат бошидаги «...фаолиятини» сўзидан кейин **«кенгайтиради»** ёки **«ривожлантиради»** деган сўзни қўшиб «рағбатлантиради» сўзи олиб ташланганн маъқул.

Ўйлаймизки, фикрлар умумлаштитилиб лойиҳа қайта таҳрир қилинаётганда бу камчиликлар бартараф этилади.

Р. ҚУЛМАНОВ,
давлат муассасалари ходимлари касаба уюшмаси Сурхондарё вилоят қўмитаси раиси.

АНИҚЛИК КИРИТИШ ЗАРУР

ЛОЙИҲАДАГИ XIII боб жамоат бирлашмаларига тегишли бўлганлиги учун уни айниқса синчиклаб ўқидик. Республика Олий Кенгашининг охирги сессиясида қабул қилинган «Касаба уюшмалари тўғрисидаги қонун» бўйича касаба уюшмалари ва меҳнат жамоалари номидан Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши, қонун ташаббускорлиги билан чиқиш ҳуқуқига эгадир. Шу боисдан 55-моддадаги «Жамоат бирлашмаларининг давлат органлари фаолиятига аралашишига йўл қўйилмайди» деган жойига аниқлик киритиш зарур. Бу бизга демократиямизнинг муҳим бир томонини таъкидлаб ўтишимизга йўл очиб беради деб, ўйлаймиз.

59-моддадаги «Жамоат бирлашмаларни тарқатиб юбориш, улар фаолиятини тақиқлаб ёки чеклаб қўйиш...» деган жойига «...улар томонидан қонунга қарши қаратилган хатти-ҳаракатлар натижасида ва фақат суд қарори асосидагина амалга оширилади» деб ўзгартирсак, мақсадга мувофиқ бўлур эди. Чунки, аввал (33-модда) ҳуқуқ бериб, кейин унга зид иш юритилса, демократик давлат қоидаларига тўғри келмайдиган шароит юзага келади.

74-моддадаги Олий мажлисга сайланиш ҳуқуқи «...30 ёшга тўлган» деб ўзгартирилса, бу ишга анча масъулият билан ёндашилган бўларди. Чунки, республика ҳаётига тааллуқли бўлган қарорларни қабул қилиш депутатлардан катта ҳаётий тажрибага эга бўлишни талаб қилади.

Лойиҳада негадир давлатимизнинг ўз валютаси ва пул бирлиги масаласи кўрсатилмаган. Бу ўринда 12-моддага аниқлик киритиш ёки уни кенгроқ талқин қилиш керак. Ўйлашимизча, мустақил давлат ўз пул бирлигига эга бўлиши ва уни муҳофаза қила билиши керак.

Умуман, Асосий қонун лойиҳасини кенг муҳокамага қўйилиши диққатга сазовор ҳолдир.

Б. ВОСИХОНОВ,
Ўзбекистон кимё саноати тармоғи ходимлари касаба уюшмаси Марказий қўмитаси ходими.

АЙНИ МУДДАО БЎЛАРДИ

Жонажон Республикамизнинг дастлабки асосий Қонуни — Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси лойиҳаси умумхалқ муҳокамасига қўйилиши мустақил ва ҳур республикамиз ҳаётида яна бир муҳим воқеа бўлди. Чунки, бу Конституцияни тайёрлашда машаққатли меҳнат қилингани, турли хорижий мамлакатлар асосий қонунларининг бой тажрибасидан фойдаланилгани ҳамда Республикамиз миллий хусусиятлари ҳисобга олингани кўриниб турибди.

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси лойиҳасининг 1-боб «Давлат суверенитети» тўғрисидаги 4-моддасида «Ўзбекистон Республикасининг давлат тили ўзбек тилидир» деб аниқ ёзиб қўйилган. Айни пайтда давлатимиз ҳудудида яшовчи барча халқларнинг тили, урф-одатлари, анъаналари ҳурмат қилиниши ҳам алоҳида таъкидланади.

Шу ўринда асосий қомусимизга **«Ўзбекистон фуқаролари давлат тилини ўрганиши ва шу тилни ҳурмат қилиши шарт»** деган жумлалар киритилса айни муддао бўларди, деб ўйлайман. Бўлмаса Республика Конституцияси ҳам «Тил тўғрисидаги қонун»га ўхшаб қолиши ҳеч гап эмас.

Рауф РАҲИМОВ,
«Ўзбекистон» сунъий ва табиий тери ишлаб чиқариш бирлашмаси касаба уюшмасининг раиси.

ҚИЙИНЧИЛИКЛАР ОРТДА ҚОЛАДИ...

Сурхондарё вилояти ҳокими, Ўзбекистон Республикаси халқ депутати Ҳаким Эшбоевич ***БЕРДИЕВ*** *фикри шундай:*

— Назаримда мустақилликнинг энг катта неъматларидан бири — хотиржамлик кайфиятидан қутилаётганимиздир. Худди шундай сифат ўзгаришлари фуқаролардан тортиб, хўжаликларда, корхона ва ташкилотларда, қўйингки бутун вилоятимизда содир бўлмоқда. Ўзини ўзи таъминлаш йўли бу ишга масъул бўлган ҳар бир раҳбардан жуда катта лаёқатни талаб қилади.

— Бугунги кунда вилоят аҳолиси орасида ижтимоий ҳимояга муҳтожларга — ногиронларга, нафақаолувчиларга, кўп болали оилаларга қандай амалий ёрдам ва имтиёзлар кўрсатилмоқда?

— Республикамизнинг барча вилоятларида бўлгани каби бизнинг воҳамизда ҳам бугунги кунда ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳоли вакиллари мавжуд. Уларнинг аксарияти Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ва Афғонистондаги уруш иштирокчилари — байналмилал жангчилардир. Бугунги кунда уларнинг ва жанггоҳларда ҳалок бўлган ҳарбийларнинг оилаларини турли талаб-истакларини бажариш борасида бир қанча ишлар қилинмоқда. Чунончи, сўнгги йилларда вилоятимиз бўйича уруш ногиронларидан 269 кишининг ҳозирда яшаб турган уйлари ўзларига шахсий қилиб берилди. 140 киши янги уй, 185 нафари эса қўшимча ер участкалари билан таъминланди. Яна шу нарсани алоҳида қўшимча қилиб ўтишим кераккки, у ҳам бўлса уруш ногиронларидан 4969 киши уй ҳақи ва турли хилдаги солиқларни тўлашдан бутунлай озод этилди, шулардан 432 киши байналмилал жангчилардир. 8548 оила электр қувватидан, газ, сув ва дори-дармонлардан бепул фойдаланиш имкониятига эга бўлдилар. Ўтган 1991 йилда биринчи ва иккинчи гуруҳ уруш ногиронларининг уйларини қайта таъмирлаш мақсадида маҳаллий бюджет ҳисобидан 177106 сўм маблағ ажратилди, 68 кишига бепул «Запорожец», 65 кишига шаҳар ва районлар ижроия қўмитаси ҳисобидан турли маркадаги «Жигули» автомашиналари берилди. Бугунги кунда вилоятимиз бўйича жами 6227 уруш иштирокчиси «Ветеран» дўконлари орқали доимий равишда озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминланмоқда. Уруш қатнашчилари ва ногиронларига ҳукуматимиз томонидан берилаётган турли имтиёзларни тўлиқ амалга оширишда бир мунча камчиликларимиз ҳам мавжуд. Масалан, ўтган йили биздан уйларига телефон ўтказиб беришни сўраб 486 киши ариза берган эди, шулардан фақат 177 тасининг аризаси ижобий ҳал қилинди, холос. Қолганларининг ҳам илтимосини қондириш чора-тадбирлари хусусида шу соҳа раҳбарларига кўрсатмалар бердик.

Вилоятимиздаги ақли заиф ногиронлар учун Денов шаҳрида 320 кишига мўлжалланган касалхона ишлаб турибди. Сўнгги олти ойда бу шифо масканига 2 миллион 741 минг сўмлик сарф-харажат қилинди. Бундан ташқари, Шеробод районида 300 кишилик қариялар уйи қурилмоқда. Вилоят ижтимоий-таъминот бўлими ходимлари айни кунларда ишга яроқсиз, ногирон нафақа олувчиларга турли хилдаги хизмат кўрсатиш ва уларни ижтимоий ҳимоялаш борасида қувончли ютуқларга эришмоқдалар,

Воҳамиздаги кўп болали оилаларга эътибор кундан-кунга кучаймоқда. Уларнинг яхши яшашлари ва ишлашлари учун иложи борича барча шарт-шароитларни яратаяпмиз. Жумладан, ўтган йилнинг ўзида кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам тариқасида 377620 сўм сарфланди, шунингдек, уларга уй-жой қуришда турли хилдаги қурилиш материалларидан ёрдам қилаяпмиз. Айниқса, ҳар байрамда кам таъминланган оила фарзандлари ҳар тарафлама рағбатлантириб борилмоқда. Бугунги кунда вилоятимиз бўйича 1646 нафар ёлғиз, боқувчиси йўқ ва ишга яроқсиз кишилар яшаб келмоқда. Уларга турли хилдаги хизмат кўрсатиш учун 11 та бўлинмалар ишлаб турибди. Йилига маҳаллий бюджетдан улар учун 1 миллион 461 минг сўм маблағ ажратаяпмиз. Қисқаси, аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларига қўлимиздан келган барча хизматларни бундан кейин ҳам қилаверамиз.

— Бозор иқтисодиётига ўтиш муносабати билан фуқаролар ўртасида «Нарх-наво яна ошармиш»,— деган гап-сўзлар юрибди. Мана шундай шароитда вилоят аҳолисининг турмуш даражасини янада пасайиб кетмаслигининг олдини олиш борасида қандай чора-тадбирлар кўрилмоқда?

— Нарх-навонинг ҳаддан ташқари ошиб кетиши халқимиз орасида турли хилдаги шов-шувларга сабаб бўлмоқда. Лекин мен шу нарсани комил ишонч билан айтаманки, бу оғир дамлар албатта ўтиб кетади, биз фақат ўзаро тинч-тотувликни ва осойишталикни сақлашимиз зарур.

Бозор иқтисодиёти муносабатларига ўтишимизда, эркин нарх-навони ташкил этиш, баҳо ва тарифларни эркинлаштириш орқали маҳсулот ишлаб чиқаришни оширишга эришиш бирдан-бир тўғри йўл, деб белгиланган эди. Лекин имкониятимиздаги маҳсулотларнинг етишмаслиги натижасида уларнинг нархи кескин ошиб кетди. Шунга қарамасдан, биз вилоят раҳбарлари аҳолини бу оғир аҳволдан эсон-омон олиб чиқиб, уларни ижтимоий ҳимоя қилиш борасида бир қанча амалий тадбирларни босқичма-босқич амалга ошириб келаяпмиз. Шулардан бири озиқ-овқат маҳсулотларининг асосий турига чегараланган чакана нарх белгилаб қўйилган. Нон, ун, макарон, гўшт, гуруч, ўсимлик мойи, чой, совун шулар жумласидандир.

Бундан ташқари, ҳозирги кунларда халқимизни иложи борича арзон истеъмол моллари билан таъминлаш учун вилоятимизда бир мунча ишлар қилинмоқда. Ҳозирда жамоа ва давлат хўжалиги, йирик корхона раҳбарлари ўзларининг ишлаб чиқарган маҳсулотларини турли шаҳарларга олиб бориб, ўзлари учун зарур бўлган товарларга айирбошлаб, ишчи ходимларига, ошиғини эса дўконларда арзон нархларда сотмоқдалар. Нарх-наво ошиб кетишининг олдини олишнинг яна бир йўли халқ истеъмол молларини ишлаб чиқаришни кўпайтиришдир. Бу соҳада ҳам вилоятимизда кооперативлар, кичик ва қўшма корхоналар кўплаб ташкил қилинмоқда.

— Президентимизнинг Фармони билан республика аҳолисининг энг кам ойлик моаши 1250 сўм қилиб белгилан. Ҳозирда вилоят бўйича бу Фаргиланганди. Куни нега эса бу маблағ энг кани 2000 сўм қилиб билгиланди. Ҳозирда вилоят бўйича бу Фармон қандай бажарилаяпти?

— Ҳозирги кунда вилоятимизда Республика Президенти Фармонларини бажариш борасида кўпгина амалий ишлар қилинмоқда. Жумладан, бизнинг ҳудудда ҳозирда аҳолининг энг кам ойлик маоши ўрта ҳисобда 2200 сўмни ташкил этмоқда. Агарда кўрсаткични соҳама-соҳа кўриб чиқадиган бўлсак, раҳбар ходимларнинг ўртача ойлик иш ҳақлари 2842 сўмни, оддий ишчиларники 2130 сўмни, жамоа аъзолариники 2500 сўмни, ўқитувчиларники 3312 сўмни, соғлиқни сақлаш ходимлариники 2725 сўмни ташкил этмоқда. Лекин бу иш ҳақлари, яъни ойлик маошлар ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида камлик қилади. Сабаби, уларнинг кундалик яшаш шароити авваламбор иқтисодиётга — пулга келиб тақалади. Аммо, қувонарли ҳоллардан бири қишлоқ хўжалик корхоналарини қўшимча қиймат солиғидан озод этилганлиги ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харид нархининг ошганлиги қишлоқ меҳнаткашларининг ҳам иш ҳақларини оширишга имкон бермоқда.

— Бугунги кунда вилоятда аҳолини иш билан таъминлаш, қўшимча иш ўринларини вужудга келтириб, уларга янги мутахассислик бериш хусусида қилинаётган ишлар ҳақида ҳам тўхталсангиз.

— Яширишнинг ҳожати йўқ, вилоятимизда ишсиз юрган фуқаролар бор. Лекин, уларнинг аксарият қисми давлат корхона ва муассасаларида ишлашни хоҳлашмайди. Негаки, кунлик топиш-тутишлари завод ёки фабрика ишчисининг ойлик маошларидан бир мунча кўп. Улар мавсумий ишлар билан шуғулланишади. Масалан, уч-тўртта ёш йигитлар бирлашиб ёз мавсумида қишлоқларга бориб пахса уришади ёки сувоқчилик қилишади. Кўриб турибсизки, бир мавсумнинг ўзида анчагина пул ишлаб олишади. Келгуси йили эса ўз ҳунарларини яна давом эттиришади.

Ўзбекистон Республикасининг «Аҳолини иш билан таъминлаш ҳақида»ги қонунини бажариш борасида вилоят Меҳнат бошқармаси ходимлари бирмунча ижобий ишларни амалга оширмоқдалар. Жумладан, шу йилнинг биринчи ярим йиллиги давомида меҳнат биржаларига 5408 киши иш сўраб мурожаат қилишган. Шундан 2975 киши ишлаб чиқаришнинг турли соҳаларига ишга жойлаштирилган.

— Яқинда «Касаба уюшмалари, уларнинг ҳуқуқлари ва фаолиятларининг кафолатлари тўғрисида»ги Қонун эълон қилинди. Вилоят Ҳокимлиги аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш ва бошқа масалалар борасида қандай ишларни амалга оширмоқда?

Ҳар йилдагидек бу йил ҳам вилоят Ҳокимлиги билан вилоят касаба уюшмаси кенгаши ўртасида битим тузилган бўлиб, ўзаро ҳамкорлик асосида аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш, меҳнат билан банд бўлмаган қатламларини касбга йўналтириб, қайта ўқитиш-ўргатишни ташкил қилиш масалалари биргаликда ҳал қилинмоқда. Ҳозирга қадар уй-жой қурилиши ва корхоналар ишга туширилишида экологик вазиятни, аҳоли учун кўпроқ иш жойи яратиш, уларнинг меҳнат ва яшаш шароитларини яхшилаш борасида бир қатор ишлар амалга оширилди. Шу йилнинг ўтган даври мобайнида 7600 кишини соғломлаштириш учун давлат ҳисобидан 25 миллион 800 минг сўм маблағ ажратилди. Бундан ташқари, шу йилнинг ярим йили мобайнида вилоят бўйича 19548 квадрат метр уй-жой майдони қурилиб фойдаланишга топширилди. Қисқаси, бу соҳада ҳам бизнинг қўлга киритган ютуқларимиз талайгина.

— Мароқли суҳбатингиз учун катта раҳмат.

Суҳбатдош:
Тўрамурод РАҲМОНОВ,
«ИШОНЧ» муҳбири.

ТЕРИМ СУРЪАТИ ҚИЗҒИН

ТОШКЕНТ — Бекобод йўлидан юк машиналари, автобуслар, енгил машиналар тинимсиз ўтиб туради. Эрталабдан буён терган пахтасидан икки, уч жойда хирмонлар яратган теримчиларнинг чаққон қўллари чаноқлардан пахталарни ажратиб оладилар. Булар Пискент район «Дўстлик» давлат хўжалиги 1 бўлимидаги Баҳром Азаматов бошлиқ бригаданинг теримчилари Жумагул Бобохонова, Мақсуда Солиева, Турдибуви Эшонқулова, Шарифа Солиева ва бошқа ғайратли дугоналардир. Уларнинг тераётган 120—130 килограммдан пахталари кунига пунктга 1,5—2 тонналаб жўнатилади. Улкан майдоннинг 16 гектарлик картаси эса машина теримига тайёрланади. Дефолиациядан чиққан ғўзаларнинг барглари бирин-кетин тўкилмоқда.

Хўжаликнинг марказий устахонасида ҳам иш қизғин. Бу ерда терим техникаларининг айрим нуқсонлари тузатилмоқда. Созлаш ишларида механизаторларга механик Алладўст Ўтаев, слесар Мирзарайим Ўтеновлар яқиндан ёрдам беришади.

— Хирмонга барака киритадиган машиналардан хўжалигимизда 59 таси ишга шайлаб қўйилди,— деди бош агроном Жалолхон Жўрахонов,— 1700 гектар майдондаги пахталарни ана шу машиналар ёрдамида териб олишни кўзланмоқда. Ўтган 1991 йилда механизаторларнинг ҳар бирига ўртача 100 тоннадан бункер пахтаси тўғри келган эди. Бу йил манфаатдорлик янада ортди. Республика Вазирлар маҳкамасининг қарорига жавобан механизаторларнинг ҳар бир тоннаси учун 100 сўмдан ҳақ тўлаймиз. 5 та пахтачилик бўлимимиз, 37 та бригадамиз бор,— деди сўзини давом этиб бош агроном,— Бу йил ғўзаларимиз сал кечикиб қолди Шунинг учун экин ривожи ҳам кечикди. Лекин кўпдан қуён қочиб қутилмас экан. Барча баробар жон куйдириши натижасида ҳосилимиз яхши бўлди. Ҳар тупда ўрта ҳисобда 12 тадан ҳосил кўсаги бор. Шундан 6—8 таси очилди. Ҳозир барглари тўкилгач, машиналар терим суръатига яна суръат қўшадилар. Ҳозирча қўл терими авж олган. Қўлда терилган ҳар бир килограмм пахта учун 3 сўмдан ҳақ тўлаяпмиз.

Давлат хўжалигидаги яна бир муҳим янгилик — бу йил далалардан териб олинган пахталарни хўжаликнинг ўз шахсий заводи қабул қилиб олаётир. Бу йилги 6950 тонналик хирмоннинг ҳаммасини ана шу заводда қайта ишланиб, давлатга яхлит тола топширилади. Бу янгиликдан мутахассислар кўпроқ даромад олиш пайида.

Терим суръати кундан-кунга ортиб бораётир. Далага енг шимариб чиқаётганлар ғайрати билан, юксалаётган умумий хирмон кундан кунга салобатли қад тикламоқда.

Т. ҲАЙДАРОВ
Бўка район, Ғаффор Азаматов номли жамоа хўжалиги.

Касаба уюшмаси ҳаёти

Владимир ГОНЧАРИК:

ҚУЛЛУҚ ҚИЛАМАН

***ИЛГАРИ** хабар берилганидек, Тошкентда Ўзбекистон ва Белорус республикалари касаба уюшмалари Федерациялари ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни янада ривожлантиришга қаратилган шартнома имзоланди. Мухбиримиз шу маросимдан сўнг Белорус республикаси касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши раиси Владимир Иванович **ГОНЧАРИККА** мурожаат этиб, янги шартноманинг аҳамияти ва ҳозирги қийин шароитда меҳнаткашларни социал ҳимоялаш йўлида касаба уюшмалари олиб бораётган ишлар тўғрисида сўзлаб беришни илтимос қилди.*

— ЭНГ АВВАЛО ҳар иккала республика касаба уюшмалари Федерацияларн ўртасидаги анъанавий ҳамкорликни яна йўлга қўйиш юзасидан ўзбекистонлик ҳамкасбларимиз билдирган қимматли таклиф учун ўз миннатдорчилигимни билдирмоқчиман,— деди Владимир Иванович.— Биз имзолаган шартнома собиқ СССРнинг парчаланиши оқибатида маълум муддат узилиб қолган сиёсий, иқтисодий ва маданий алоқаларни яна тиклашга, дўстлик ва ҳамкорликни янада ривожлантиришга хизмат қилади.

Шартномани биз беш йилга мўлжаллаб ўзбек, белорус ва рус тилларида туздик. Беш йил давомида ҳар иккала томон ўртасида ҳеч қандай эътирозлар бўлмаса шартноманинг амал қилиш муддати яна шунча муддатга узаяди. Ўйлайманки, шартномамиз умри боқий бўлади. Шу асосда биз мавжуд муаммоларни биргалашиб ҳал этамиз, халқларимиз турмуш фаровонлигини ошириш йўлида янги марраларни эгаллаймиз. Бунга ишончим комил.

Белорус касаба уюшмалари сафига 5 миллион 300 мингдан ортиқ киши бирлашган. Бизда кончилар, эркин касаба уюшмаси ташкилотлари, меҳнат конфедерацияси каби муқобил ташкилотлар ҳам фаолият кўрсатмоқда. Афсуски, улар кўпроқ митингвозликлар билан шуғулланиб омманинг фикрини чалғитмоқдалар. Сиёсий партиялар ҳақида ҳам шундай фикрни айтиш мумкин. Улар ҳам ҳокимият учун курашиш билан овора. Оқибатда республикамиз иқтисодиёти тобора таназзулга чўкиб бораяпти. БУ СОҲАДА СИЗНИНГ РЕСПУБЛИКАНГИЗДА ОЛИБ БОРИЛАЕТган ишларга ҳавас билан боқса арзийди.

Ўтган ойларда биз 15 фоиз миллий даромадни йўқотдик. Бу йил қишлоқ хўжалиги ҳам қурғоқчиликдан катта зарар кўрди. Нарх-навонинг тинмай ошиб бораётганлиги оқибатида кўпгина корхоналарнинг хом ашё олишга қурби етмай қолаяпти. Ишчиларниг аксарияти корхонада иш йўқлиги учун ҳақ тўланмайдиган отпускага чиқариб юборилаяпти. 12 мингдан ортиқ ишчи ва хизматчи беиш юрибди. Солиқ сиёсати иқтисодий аҳволни яна ҳам мушкуллаштираяпти. Маҳсулотлар нархи кўтарилиб кетганлиги учун аҳолининг ҳарид қуввати тобора пасайиб бораяпти.

Ҳозир бизда иш ҳақи ва меҳнат нафақасининг энг оз миқдори ойига 1000 сўмни ташкил этаяпти. Бу жиҳатдан Ўзбекистон бизга намуна бўла олади. Республикангиз Президенти Ислом Каримовнинг кейинги Фармони билан сизларда иш ҳақи ва меҳнат нафақасининг энг оз миқдори 1 октябрдан бошлаб 2000 сўм миқдорида белгиланибди. Бюджет ҳисобидаги муассасалар ва ташкилотлар ходимларининг иш ҳақи 1,6 баробар оширилганлиги нур устига аъло нур бўлибди.

Биз бу масалаларни энди Олий Кенгаш олдига қўймоқчимиз. Тўғри, сентябрда маошлар 1,5 баробар ошди. Лекин бу ҳали кам. Нарх-наволар маошга қараганда ўн чандон тезроқ ошаяпти. Шунинг учун аҳолини социал ҳимоялаш биз учун бош вазифа бўлиб қолаверади.

Мен шартномани имзолаш баҳонасида ўзбек диёри, ўзбек халқ ҳаёти билан яқиндан танишиш бахтига муяссар бўлдим. Ўлкангизда биринчи марта бўлишим. Шу боисдан ўзимни мўъжизалар маконида юргандек ҳис этдим. Айниқса, Самарқанднинг тарихий обидалари менда катта таассурот қолдирди. Меҳнат жамоаларида бўлган учрашувлар хотирамда узоқ вақт сақланиб қолади. Меҳмондўстлик ва эътибор учун ўзбек биродарларимга қуллуқ қиламан ва улардан ўз юртимда кутаман. Ахир, меҳр икки кўзда дейдилар-ку.

ЁТОҚХОНА— ИККИНЧИ УЙ

Ишчилар ва талабалар ётоқхоналарида аҳвол қандай?

ЁТОҚХОНА — ишчилар ва талабаларнинг иккинчи уйи. Иш унуми, ўқув сифати кўп жиҳатдан ётоқхоналардаги маиший шароитларга боғлиқ.

Ҳозир биз билан ёнма-ён ишлаётган ходимларнинг кўпчилиги ётоқхона ҳаётини яхши билишади. Чунки улар талабалик йилларини кўпроқ ётоқхоналарда ўтказишган. Шу боисдан ётоқхоналарда истиқомат қилаётган кишиларга ҳар томонлама ғамхўрлик кўрсатишни, улардаги шароитни яхшилашни биринчи галдаги вазифа деб билмоқдалар.

Тошкент шаҳар маданият ходимлари касаба уюшмаси тизимида ўнта ётоқхона бор. Уларнинг еттитасида ишчилар истиқомат қилишаётган бўлса, учтасида олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг талабалари яшаб билим олмоқдалар. Тизимимизда янги ётоқхоналар қуриш ва мавжудларидаги шароитларни яхшилаш юзасидан кейинги йилларда маълум ишлар қилинди. Тошкент матбаачилик комбинати ишчилари учун 65 оилага мўлжаллаб оилавий ётоқхона бунёд этилди. Оила қурмаган ёшлар учун эса 270 ўринли ётоқхона мавжуд. Ҳар иккала ётоқхона ҳам санитария-маиший хоналарга эга. Қаттиқ ва юмшоқ жиҳозлар билан юз фоиз таъминланган. Ўтган йили ётоқхоналарни намунали сақлаш учун 234,5 минг сўм сарфланди, бу йил эса 476 минг сўм сарфлаш кўзда тутилаяпти. Уларнинг биргина жорий ремонти учун ўтган йили 62 минг сўм сарфланган бўлса, бу йил салкам юз минг сўм сарфланаяпти.

«Шарқ» концернининг 182 ўринга мўлжалланган уч қаватли ётоқхонаси ҳам намунали ҳолда сақланаяпти. Бу ерда ҳозир 102 киши истиқомат қилаяпти. Бино тўла капитал ремонтдан чиқарилди, сув ва иситиш тизими янгиланди, санузеллари алмаштирилди. Биринчи қаватда тантаналар хонаси очилди, ўқув хонаси ташкил этилди. Ҳовлида кир ювиш корхонаси ишлай бошлади. Ҳар бир қаватда телевизор, совутгич бор. 12 ўринли буфет ишлаб турибди. Таомлар арзонлаштирилган баҳода сотилаяпти.

Тошкент давлат консерваториясининг Анҳор бўйидаги 261 ўринли ётоқхонасида ҳам талабалар учун етарли шароитлар яратилган. Ётоқхонани жорий ремонтдан чиқариш учун бу йил 48 минг сўм ажратилди. Ҳозир барча санитария-маиший хоналари тўла ремонтдан чиқарилаяпти. Спорт зали эса ремонт қилиб бўлинди. Энди спорт жиҳозлари сотиб олинса бас. Талабалар шу ернинг ўзида спорт билан шуғулланаверишади.

Сир эмас, илгарилари ётоқхоналарга етарлича эътибор берилмасди. Касаба уюшмаси фаоллари ҳам бу масала билан жиддийроқ шуғулланмасдилар. Лекин кейинги пайтларда ётоқхоналарга бўлган эътибор тубдан ўзгарди. Корхоналар ва ўқув юртлари касаба уюшмалари қўмиталари ишчилар ва талабаларнинг маиший турмушини яхшилаш масалаларига кундалик ишдек қарай бошладилар. Касаба уюшмаларининг талаби билан ҳатто уй-жой бинолари ҳам четдан келиб ўқиётган талабаларга бўшатиб берилмоқда. Ҳамза районида шундай қилинди. Район ҳокимиятининг қарори билан авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли иккита турар-жой биноси физкультура институти талабаларига берилди. Ҳозир институтнинг 98 фоиз талабаси ётоқхоналар билан таъминланган. Фақат 2 фоиз талаба ижарада яшаяпти. Ижара пулининг маълум миқдорини институт тўлаяпти.

Шаҳар маданият ходимлари касаба уюшмаси қўмитаси ётоқхоналардаги аҳволни мунтазам текшириб, ишчи ва талабаларнинг моддий-маиший шароитини яхшилаш юзасидан тегишли чора-тадбирларни кўраяпти. Биз ўтган йили ётоқхоналарни жиҳозлаш, спорт жиҳозлари, чолғу асбоблари сотиб олиш учун 14 минг сўм ажратган бўлсак, бу йил ўз йўлимиз билан 50 минг сўм сарфлаяпмиз. Талабалар саломатлигини мустаҳкамлаш ҳам диққат-эътиборимизда турибди. Ўтган йили парҳез таомларига эҳтиёж сезганлар учун 448 та йўлланма ажратдик. Бу йил ҳам талабалар илтимоси имкони борича қондирилаяпти. Ҳозиргача уларга 500 дан ортиқ йўлланма берилди. Айни пайтда «Боровое» саёҳат-ёшлар комплексида дам олиш учун уларга ёзда 15 та йўлланма берилди.

Талабалар ётоқхоналарининг аҳволи қўмитамиз раёсатида бир неча бор муҳокама қилинди. Маданият вазирлиги вакиллари билан биргаликда ётоқхоналардаги аҳволни икки марта текшириб чиқдик. Текширув якунлари вазирлик коллегиясида тингланди. Муҳокама давомида яқин келажакда Ҳамза номли, Беньков номли билим юртлари учун янги ётоқхоналар қуриб бериш, бир қатор институтлардаги мавжуд ётоқхоналарни кенгайтириш, капитал ремонт қилиш зарурлиги уқдирилди.

Бу талабларнинг қўйилиши бежиз эмасди. Беньков номидаги республика бадиий билим юртида ўқиётган талабаларнинг 80 фоизи четдан келган. Улар ётоқхона йўқлиги учун хусусий уйларда ижарада туришга мажбур бўлмоқдалар. Ҳамза номидаги музика билим юртида ҳам аҳвол шу. Бу ерда билим олаётган 440 талабанинг аксарияти бошқа вилоятлардан келган. Улар учун эса ётоқхона қурилмаган. Ҳаммалари ижарада яшаб ўқишаяпти. Бу ерда талабаларнинг овқатланишини ташкил этиш ҳам қониқарсиз аҳволда. Ошхона учун жой йўқ. Буфет эса тор. Барча талаба ва ўқитувчилар эҳтиёжини қондира олмаяпти. Бу муаммолар ҳукумат йўли билан ҳал этилмаса, ўқув юртларининг кучи билан бажариш амри маҳол. Шу боисдан ҳам Ўзбекистон республикаси Вазирлар маҳкамасининг эътиборини ётоқхоналар муаммосига қаратишга мажбур бўлмоқдамиз. Ўйлаймизки, бу муаммоларни биргалашиб ҳал этса бўлади.

Ғафур ҒУЛОМОВ,
Тошкент шаҳар маданият ходимлари касаба уюшмаси қўмитасининг раиси.

ИШ БИЛГАНГА МИНГ ТАНГА

Қува консерва заводининг ёш технологи, ишчан йигит Саидмаъмур Холматов райондаги «Бўстон» жамоа хўжалиги раҳбарлари билан келишиб, бу ерда кичик корхона очди. Дори омборхонаси тозаланиб, 127 минг сўм пул сарфланиб жиҳозланган бу цех қисқа вақт ичида қишлоқ аҳлининг кунига ярай бошлади. Аҳолидан мева-чева қабул қилиниб, ҳар ойда 14 минг банка компот ишлаб чиқарилаяпти.

Энг муҳими қишлоқ ёшларидан 17 киши бу ерда иш билан таъминланди. Ҳозирда Муножатхон Маматова, Дилфуза Ваҳобова, Ҳусанбой Парпиев, Бахтихон Қўзиева, Ўлмас Ҳамроқулова каби ёшлар тездаёқ касб ўрганиб олиб, топшириқларни аъло даражада бажараяптилар.

МАДАНИЙ ХИЗМАТ КУЧАЙСИН!

ЎЗБЕКИСТОН касаба уюшмалари Федерацияси кенгашининг раёсати пахта йиғим-терими қатнашчиларига кўрсатилаётган маданий хизматни янада кучайтиришга қаратилган қарор қабул қилди. Қарорда маданий хизмат кўрсатишни ташкилий жиҳатдан таъминлаш юзасидан аниқ тадбирлар ишлаб чиқиш тавсия этилди. Касаба уюшмалари қўмиталари ва кенгашларига клублар, кутубхоналар, бадиий ҳаваскорлик жамоаларини зарур молиявий ва моддий воситалар билан таъминлаш вазифаси топширилди. Йиғим-терим жараёни касаба уюшмаси матбуотида кенг ёритиб бориладиган бўлди.

Раёсат қарори асосида жойларда теримчиларга маданий хизмат кўрсатиш учун бадиий ҳаваскорлик жамоаларидан иборат агитбригадалар тузилмоқда. Давлат маданият муассасалари билан биргаликда теримчиларга хизмат кўрсатиш жадвали ишлаб чиқилмоқда. Касаба уюшмаларига қарашли бадиий ҳаваскорлик жамоалари ва кутубхоначилар бевосита дала шийпонларида хизмат қилмоқдалар. Теримчилар яшайдиган жойларда кино ва видео фильмлар намойиш этилмоқда.

Терим мавсуми давомида бевосита дала бошида ижодкорлар билан учрашувлар, спортчиларнинг чиқишлари уюштирилади. Намунали хизмат кўрсатаётган жамоалар рағбатлантириб бориладн.

ТЕЗКОРЛИК БИЛАН

ЖИЗЗАХ районидаги Шароф Рашидов номли давлат хўжалигида уруғлик пахта тезкорлик билан терила бошланди. Йиғим-теримда илғорлик қилаётган Ж. Ербекова, Ш. Абдухалилова, Б. Эргашевалар эгат бошидаёқ терган пахтасига нақд пул олишмоқда. Теримчиларга ҳар килограмм пахтаси учун 2,5 сўмдан пул тўланмоқда.

ХАЛҚ МАНФААТИНИ КЎЗЛАБ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «1992 йил 1 октябрдан нафақалар, стипендиялар ҳамда бюджет ҳисобидаги ташкилотлар ходимларининг иш ҳақи миқдорларини ошириш тўғрисида»ги Фармонига асосан пенсияларни қайта ҳисоблаш тартиби ҳақида кенгроқ маълумот беришни республика социал таъминот вазирлиги пенсия ва нафақалар бош бошқармаси бошлиғи, «Ишонч» газетаси тахрир хайъати аъзоси Анвар АКБАРОВдан илтимос қилдик.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1992 йил 8 октябрдаги «1992 йил 1 октябрдан нафақалар, стипендиялар ҳамда бюджет ҳисобидаги ташкилотлар ходимларининг иш ҳақи миқдорларини ошириш тўғрисида»ги Фармонига асосан 1991 йил 1 октябрдан Ўзбекисон Республикаси худудида қарилик пенсиясининг энг оз миқдори ойига 2000 сўм, уруш қатнашчилари ва ногиронларига эса 2500 сўм қилиб белгиланди, III гуруҳ уруш ногиронлари учун ногиронлик пенсиясининг энг оз миқдори 2000 сўмга етказилди. Шундай қилиб, пенсиянинг энг оз миқдори 1,6 баробарга, уруш қатнашчилари ва ногиронларининг пенсиялари 1,5625 баробарига оширилди.

Маълумки, Ўзбекистон Президентининг 1992 йил 25 августдаги Фармонига асосан 1992 йил 1 сентябрдан иш ҳақларини «замонавийлаштириш» ҳамда қарилик пенсияси тайинлаш учун талаб қилинган иш стажидан ортиқ бўлган ҳар бир йил учун янги иш ҳақининг 1 фоизига ошириш натижасида пенсия таъминотида вужудга келган тенглик бартараф этилган эди.

Иш ҳақи ва иш стажининг давомийлигини инобатга олган холда пенсияларни табақалаштириш принципини сақлаб қолиш ва минимал пенсия миқдорларини ошиши натижасида яна тенглик вужудга келмаслиги учун 1992 йил 1 сентябрдан қайта ҳисобланган пенсиялар миқдори 1992 йил 1 октябрдан 1,6 ёки 1,5625 баробарга оширилди. Бу коэффициентлар янги минимал пенсия миқдорларини илгариги минимал миқдорларга тақсимлаш натижасида аниқланган (2000:1250=1,6 ва 2500::1600=1,5625).

Шунадан келиб чиққан холда 1992 йил 1 сентябрдан қайта ҳисоблаб чиқилган барча пенсиялар уч гуруҳга ажратилиб, 1992 йил 1 октябрдан қуйидаги тартибда қайта ҳисобланади:

1. Минимал миқдорда пенсия олаётган ва қарамоғида меҳнатга қобилиятсиз оила аъзоси бўлмаган уруш қатнашчилари ва уруш ногиронлари ҳамда уларга тенглаштирилган шахсларнинг пенсиялари 1,5625 баробар оширилади.

2. Қарамоғида меҳнатга қобилиятсиз оила аъзоси учун қўшимча билан минимал пенсия олаётган уруш ногиронлари ва уруш қатнашчиларининг пенсиялари оилавий қўшимчасиз, 1,5625 баробар оширилиб, сўнгра ҳар бир оила аъзосига 1000 сўмдан қўшимча берилади.

3. Қолган барча пенсиялар 1,6 баробар оширилади. Энди пенсияларни ошириш тартибини батафсилроқ кўриб чиқамиз.

1. Оилавий қўшимчасиз минимал миқдорларда пенсия олаётган уруш қанташчилари ва ногиронлари.

Бу гуруҳга минимал миқдорларда пенсия олувчи қуйидаги пенсионерлар (шунигдек уларга тенглаштирилганлар) киради:

— қарилик пенсиясини олаётган ва иш стажлари эркакларда 25 йилдан, аёлларда 20 йилдан ортиқ бўлмаган уруш қатнашчилари ва уруш ногиронлари;

— ногиронлик пенсиясини олаётган I ва II тоифа уруш ногиронлари;

— умумий касаллик туфайли ногиронлик пенсиясини олаётган уруш қатнашчилари.

Юқорида кўрсатилганидек, бу минимал миқдорларда пенсия олувчиларнинг пенсиялари 1992 йил 1 октябрдан 1,5625 га кўпайтирилади:

Пенсия тури	Пенсиянинг 1.09.92 й. миқдори	Коэффициент	Пенсиянинг 1.10.92 й. янги миқдори
1. Қарилик пенсияси:			
Уруш қатнашчиси	2000	1,5625	3125
I ва II тоифа уруш ногирони	4000	—	6250
III тоифа уруш ногирони	2850	—	4500
2. Уруш ногирони учун ногиронлик пенсияси:			
I тоифа ва ёлғиз II тоифа	4000	—	6250
III тоифа	2800	—	4375
Ҳарбий унвони бўлганда:			
I ва ёлғиз II тоифа	4240	1,5625	6625
II тоифа	3040	—	4750
3. Уруш қатнашчиси учун умумий касаллик бўйича ногиронлик пенсияси:			
кўз бўйича I тоифа	3600	—	5625
I тоифа ва ёлғиз II тоифа	2800	—	4375
II тоифа	2000	—	3125
III тоифа	1200	—	1875

II Оилавий қўшимча минимал миқдорларда пенсия олаётган уруш қатнашчилари ва ногиронлари.

Оилавий қўшимча билан минимал миқдорларда пенсия олаётган уруш қатнашчилари ва ногиронларининг 1992 йил 1 октябрдан янги пенсия миқдорларини аниқлаш учун, юқорида кўрсатилганидек, аввал пенсия, оилавий қўшимчасиз 1,5625 га кўпайтирилиб, сўнгра қарамоғидаги ҳар бир оила аъзосига 1000 сўмдан қўшимча берилади, чунки оилавий қўшимчанинг янги миқдори илгаригига нисбатан 1,6 баробар ошган.

Масалан, ўрток Зокиров 1962 йилда туғилган, ҳарбий хизмат бурчини бажариш билан боғлиқ бўлган сабабга кўра II тоифа ногирони бўлиб қолган, ишламайди, қарамоғида 2 нафар меҳнатга қобилиятсиз оила аъзоси бор. 1992 йил 1 сентябрдан унинг пенсияси минимал миқдорда ҳисобланиб, 4050 сўм белгиланган (2400 сўм — пенсиянинг асосий миқдори+400 сўм — ошириш,+1250 сўм — 2 оила аъзосига қўшимча).

1992 йил 1 октябрдан Зокировнинг пенсияси 6375 сўмни ташкил қилади (2800 сўм, яъни пенсиянинг оилавий қўшимчасиз бўлган қисми,×1,5625=4375 сўм++2000 сўм — оилавий қўшимча).

Яна бир мисол. Раҳимов, уруш қатнашчиси, умумий иш стажи 25 йил 9 ой 26 кун, қарамоғида 1 нафар меҳнатга қобилиятсиз оила аъзоси бор. Унинг пенсияси 1 сентябрдан 2625 сўмни (1600 сўм+400 сўм — ошириш,+625 сўм — оилавий қўшимча) ташкил қилган. Энди 1 октябрдан Раҳимовнинг пенсияси 4125 сўмни ташкил қилади, (2000 сўм, яъни пенсиянинг оилавий қўшимчасиз бўлган қисми,×1,5625==3125 сўм+1000 сўм оилавий қўшимча).

III. 1,6 барбар ошириладиган пенсиялар.

Юқорида I ва II бўлимларда кўрсатилган пенсиялардан ташқари, қолган барча пенсиялар 1,6 баробар оширилади. Булар:

— меҳнат пенсиялари: боқувчини йўқотганлк, ногиронлик, кўп йиллик хизмат (шу жумладан маориф ва соғликни сақлаш ходимлари) ва қарилик пенсиялари (шу жумладан иш ҳақи ёки қарилик пенсиясини тайинлаш учун талаб этиладиган стаждан ортиқ тўлиқ йил ҳисобига минимал пенсиядан ортиқроқ олаётган уруш қатнашчилари ва уруш ногиронлари);

— иш ҳақидан ҳисобланиб, минимал пенсиядаn ортиқ бўлган I ва II тоифа уруш ногиронлиги пенсияси;

— III гурух уруш ногиронлиги пенсияси;

— халок бўлган харбий ҳизматчи оиласининг боқувчисини йўқотганлик пенсияси;

— хизмат бурчини бажариш билан боғлиқ бўлмаган сабабларга кўра вафот этган ҳарбий хизматчи оиласининг боқувчисини йўқотганлик пенсияси;

— социал пенсиялар.

Бу пенсияларнинг умумий, яъни тегишли бўлган барча қўшимчалари ва оширишлар билан 1992 йил 1 сентябрдан ҳисобланган миқдори 1,6 га кўпайтирилади.

Мисол учун, ўрток Жўраевни олиб кўрайлик. У уруш қатнашчиси, 35 йил иш стажига эга, 1992 йил 1 сентябрдан иш ҳақида тузатувчи коэффициент қўлланганидан кейин у 1250 сўмга етмаганлиги сабабли, унга қарилк пенсияси 2125 сўм миқдорда тайинланган (1600 сўм — пенсиянинг минимал миқдори,+125 сўм — 10 йил ортиқча иш стажи учун,+400 сўм — ошириш).

Мисолимизда Жўраев пенсиясининг асосий миқдори (1725 сўм) минимал пенсия (1600 сўм)дан кўпроқ, шунинг учун пенсиясининг умумий миқдорини (2125 сўм) 1,6 га кўпайтириш лозим. Демак, 1992 йил 1 октябрдан унинг пенсияси 3400 сўмни ташкил қилади.

Яна бир мисол. 1992 йил 1 сентябрдан халок бўлган ҳарбий хизматчи оиласига боқувчисини йўқотганлик пенсияси 1458 сўм миқдорида белгиланган. 1992 йил 1 октябрдан пенсия миқдори 2333 сўмни ташкил қилади (1458 сўм×1,6).

Энг оз миқдорларда тайинланган пенсиялар, шу жумладан социал пенсиялар ҳам, қуйидаги икки усулдан бирини қўллаш орқали қайта ҳисобланиши мумкин:

Биринчи усул — пенсиянинг умумий миқдорини 1,6 га кўпайтириш, ёки,

Иккинчи усул — пенсияни қарилик пенсиясининг энг оз миқдоридан келиб чиққан холда қайтадан ҳисоблаш.

Иккала усул ҳам бир хил натижа беради. Масалан, умумий касаллик туфайли 1 тоифа ногиронига минимал миқдорда пенсия тайинланиб, унинг миқдори 1992 йил 1 сентябрдан 1875 сўмни ташкил қилган, дейлик. 1992 йил 1 октябрдан пенсиянинг янги миқдори:

биринчи усулда: 1875 сўм×1,6=3000 сўм;

иккинчи усулда: 2000 сўм+1000 сўм — қараб туриш учун қўшимча=3000 сўм, бўлади.

ПРЕЗИДЕНТИМИЗНИНГ янги Фармони аҳолининг кам таъминланган табақаларини моддий томондан қўллаб-қувватлашда катта мадад бўлади. Уни бажариш йўлида куч-ғайратимизни аямайлик.

ҚАТТАЛАР НЕГА ЁШЛАРГА ИШОНИШМАЙДИ?

Дунёни бир кунга болаларга топширайлик!

Нозим ҲИКМАТ

«МЕН» қачон катта кучга айланаман». Менимча, ҳар бир ёшнинг бошида тўхтовсиз айланаётган савол — мана шу. Ёш бир мутахассис бирор корхонага ишга борар экан, унга ҳеч қачон дарҳол завод директорлигини топшириб қўйишмайди.

Ҳатто, уни оддий ишчиликка қабул қилишлари ҳам қийин, мутахассисни минг бир чиғириқдан ўтказиб, обдон текширадилар. Ишга осонликча жойлашиш мумкинми? Албатта, мумкин. Фақат таниш-билишинг зўр бўлиши керак. Бу оддий қонуниятга, яшаш қоидасига айланган. Бундан ёшлар мана шу йўл билангина ўз келажагини кўра олар эканда, деган хулоса туғилади. Ҳаётнинг оғир гурзиси илк бор ишга кираётган одам бошига келиб тушади.

Завод директорлигига тезда кўтарилиш мумкинми? Мумкин, аммо жуда қийин. Сен ишбилармонсан, ҳар томонлама зуккосан, агар сен раҳбар бўлсанг, бу корхонанинг остоналари тиллодан бўлади, бироқ...

Шу маънода фикримни чулғаётган муаммолар ҳақида бир кекса, кўпни кўрган раҳбар билан суҳбат қурганимда шундай деди: «Биласанми, қизим, ёшлик мансабни писанд қилмайди, шунинг учун ҳам у ёшлик дейилади, катталар «ёш» деган сифатни бир камчилик деб билишади.

Қатталарнинг бир айби бор, у ҳам бўлса ўзлари илдиз ёйган, кўкариб кетган мансаб курсиларидан тушгилари келмайди, чунки ўрганган кўнгил ўртанса қўймайди». Нафақага чиқишни ўлим билан тенглаштиришган кексалар камми! Яқинда бир қари раҳбарга нафақага чиқишни таклиф қилган эканлар, ўтирган жойида инфаркт бўлиб, вафот этибди. Раҳматлининг жойи жаннатда бўлсин-у ёшлик ва кексаликнинг қарама-қаршилигини ҳамма ҳам кўтара олмайди. Ҳамма янгилик эскиргунча яшайди, буни тан олиш ҳар қандай кишига ҳам жуда оғир. Айниқса, ишни ҳаётининг ягона мазмуни деб ўйловчи кишиларга қийин. Буларнинг ҳаммасини менинг ёшимга етганда биласан, болам»...

Ҳа, шунга айтишади-да, «Қари билганни пари билмайди», деб. Лекин, кексаларнинг дунёқарашларига эътирозларим ҳам бор: айрим кексалар ёшларни, улар амалга оширган ишларни кўра олмайди, ёшларга шубҳа билан қарашлари етмагандай, уларнинг тажрибасизлигидан ўз манфаатлари йўлида фойдаланмоқчи бўладилар. Иктидорли, заковий бир аспирант ҳикоя қилиб берган эди: «Мен олган мавзуни диссертация раҳбари роса мақтади, йўл-йўриқлар берди, ниҳоят ишим тайёр бўлди, орада раҳбаримнинг докторлик иши бўйича ёзган монографияси босилиб чиқди, қизиғи шундаки, монографиядаги асосий янгиликлар мен тўплаган далил ва тадқиқотлар бўйича эди». Бунга нима дейсиз? Бир суҳбатда кимдир айтиб қолди: «Халқимизни оғир ҳолатдан қутқарадиганлар ўттиз ёшгача бўлган одамлардир, қизиғи шундаки, бунақа раҳбарлар кўп эмас. «Балки бу гапда жон бордир. Ёшларга энг оғир, бажариш ҳеч қачон мумкин бўлмаган ишларни қўрқмасдан топшириш керак, чунки ёшликнинг жўшқинлиги, қон қайноқлиги кўп нарсани ҳал қилади.

Тарихга назар ташланг: мутахассислар эътирофича, учта жаҳон урушида иштирок этган ва кўпроқ қаҳрамонлик кўрсатганларнинг асосий қисми 23—25 ёшли йигитлар бўлган экан. Буни ҳам қўя туринг. Олимлар, ёзувчи — шоирларнинг энг буюк кашфиётлари, новаторлик ишлари, машҳур асарлари гуллаган, яшнаган ёшида яратилган. Менделеев дейсизми, Шекспир дейсизми ёки Ибн Сино, Улуғбекми, улар кашфиёт яратишаётганда ёшлик тахтидан тушишмаган.

Агар эсингизда бўлса, бир кинода битта лагерь ҳаёти тасвирланади, дам олишга келган болалар жуда бебош, бетартиб бўладилар. Лагерь бошлиғи нима қилишни билмай боши қотган. Ниҳоят, у бир қарорга келади: бир ҳафта муддатга бутун лагерни болаларга топширади. Натижа кутилганидан ҳам аъло бўлиб чиқади. Лагерь раҳбарлари ҳам, болалар ҳам хурсанд. Шундай бўлиб чиқиши муқаррар эди, чунки дунёда ишонч ҳамма нарсани ҳал қилади. Бу йўлда катталарга ҳам, ёшларга ҳам инсоф тилайман.

Гули ЖУМАЕВА,
ТошДУ талабаси.

Томошабинлардан гулдаста олиш қанчалар бахт!

Ҳаким СОЛИҲОВ олган сурат.

МАЖБУРИЙ ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯДАН НАФ БОРМИ?

ҲОЗИРГИ пайтда спортимиз янги юлдузларга чанқоқ бир даврини бошдан кечиряпти. Бевосита спортни мустақиллаштириш, хусусийлаштириш ҳақида ҳам баҳслар бўляпти. Лекин ҳамон бирор бир амалий ҳаракат кўзга ташланмаётир. Ўзбеклар ҳам жаҳон олимпиадаси ўтлоқларида коптоқ сурсин, рингга тушсин, дея орзулаган раҳбарларга бир эътирозимиз бор: қачонгача олий ўқув юрти жадвалларидан мажбурий бадан тарбия дарслари жой олиб келади? Ахир, бадан тарбия физиологик талаб-ку, худди нон ейиш қанчалар зарур бўлса, у билан ҳам астойдил шуғулланиш шунчалар зарур. Жисмоний тарбия дарсларини олиб ташлаб, унинг маълум бир соҳасини алоҳида ва чуқур ўргатадиган секциялар ташкил қилинса бўлмайдими? Ўшанда барча йигит-қизлар спортнинг ўзи қизиқиган соҳаси билан кўпроқ шуғулланиб, янги имкониятларни очган бўлар эдилар. Нима «Икки кемани тутган ғарқ бўлади», деган нақл спортга тааллуқли эмасми? Айтайлик, даҳо шахматчиликка даъвогар одам бадиий гимнастика бўйича норматившлар топшириши шартми?

Ўқув жадвалларидаги жисмоний тарбия дарслари ўрнига ҳозир айни кунда ўрганиш шарт бўлган ҳуқуқий ва иқтисодий фанлар қўйилса, биз қанча вақт ютган бўлар эдик.

Ҳа, бизга умумий жисмоний тарбия дарси эмас, спортнинг маълум бир соҳасини икки карра чуқур ўргатадиган ихтиёрий секциялар жуда керак, инонинг, бу билан спорт майдончалари, машғулот заллари бўшаб қолмайди, балки, биз шу йўл билан ўз Пелеларимизни, Алёхинларимизни топиб оламиз. Ахир биз, бутун умр, «70-йиллар» жуда зўр, жаҳонда машҳур «Пахтакор», деган командамиз ўтган», деб мақтаниб яшай олмаймиз-ку! От ўрнини той босиши керак...

Роҳила ЮСУПОВА,
ТошДУ талабаси.

Ёшлар саҳифаси

АРМОН...

МЕН сизларга мактабимиз ҳақида ёзмоқчиман. Уни ҳамқишлоқ ота-боболаримиз лойдан қуришган. Ҳар йили ёзда таъмир қилинса ҳам деворлари сентябргача ўз-ўзидан нураб тушаверади. Мактабимизнинг ҳар бир синфида печка бор. Лекин шу печкаларнинг иккитасига битта мўри қўйилган, шунинг учун бир синфда ўт ёнса иккинчисида ёнмайди. Ўқитувчилар хонасида ўт ёниб турса, бизнинг синф «музхона» бўлиб қолади. Мактабимиз томи шифер бўлгани билан ҳамма жойидан сув челаклаб қуйилгани қуйилган. Битта синф хонасининг устки қисми осилиб тушган, шунинг учун эшигини маҳкамлаб қўйибдилар. Бошқа синфлар ҳам ундан қолишмайди. Спорт залларини-ку қўяверинг, бизда тепиш учун биттагина коптоқ ҳам топилмайди.

Бизларга «сизлар 3-синфга ўтганда янги мактабда ўқийсизлар» дейишарди. Мана ўн бирни ҳам битирдик. Қани «янги мактаб?». Афтидан бизни депутатлар лақиллатишган. Улар сайланиш арафасида хўп ваъдалар беришади-да.

Яқинда жамоа хўжалигимиздаги мактабларнинг бирида собиқ раисимиз Олим Ҳожиев хотира соврини учун футбол бўйича мусобақа бўлиб ўтди. Бизлар мағлубиятга учрадик. Бунга сабаб нималигини ўзингиз тушуниб олаверинг. Мен ва ўртоқларим, биздан катта ака-опаларимиз ҳам шу аҳволда мактабни битириб кетишган. Лекин, укаларимиз ҳам мактабни биздай бўлиб битиришини хоҳламаймиз. Сенга нима, сендан олдингилар индамай битириб кетганди-ку, дерсиз. Йўқ, мен ҳар бир инсоннинг ўз мақсадига эришишини хоҳлайман. Мана мен спортни, айниқса, футболни севаман. Шундай вайрона мактабда ўқигандан қандай спортчи чиқиши мумкин?!

Улуғбек СУЛТОНОВ,
Хоразм вилояти, Хазорасп районидаги 6-мактаб.

«Ҳилол» ҳасратхонаси

МАЖНУНИНГМАН...

Мен дунёда энг бахтли ва энг бахтсиз талаб бўлсам керак... Бахтлилигим шуки, бир ажойиб, мен учун гўзалликда тенги йўқ қизни севиб қолдим. Бахтсизлигим эса — у малак дардларимга нописанд. Муҳаббатимни ошкор қилишга эса на журъат, на қурбим етади. Дунёда муҳаббат йўқ, ҳозирги ёшларнинг ҳаммаси ҳиссиётсиз бўлиб кетган, деяётганлар менинг ҳолимга тушсайди. Шунда билишарди, муҳаббатнинг қудратини. Балким, ул санам ҳам ушбу каломларимни ўқиб, бир қарорга келар, деган умид билан

МУҲАММАДШАРИФ,
П. П. Беньков номидаги билим юртининг III курс талабаси,

ЕТИМЛИК...

БИЗДА етимлар ҳақида кўп ўйлашган, кўп ёзишган ва ўзларича хайр-саховатни дўндириб қўйишган. Аслини олганда, етимлик жамиятнинг юзига урилган тамғадир. Мен сизга ҳикоя қилмоқчи бўлган етимликнинг тақдири ғоят оғир. Тўғри, етимхонадаги етимлар ҳам етим, отаси ёки онаси вафот этганлар ҳам етим. Аммо, ота-онаси тирик бўла туриб, уларнинг енгилтаклик ёки ножўя хатти-ҳаракатлари туфайли тирик етим бўлиб қолаётганларнинг аянчли тақдирини нима билан изоҳлаш мумкин.

Биз ўшанда 6-синфда ўқирдик. Бир куни эрталаб мактабга борсам, қизлар менга шоша-пиша синфимизга янги қиз келганини айтишди. Дугоналаримдек мен ҳам янги синфдошимиз билан қизиқдим. Мавлуда (унинг номи шундай эди) оппоққина, кўйлаклари ўзига ярашган, чиройли қиз эди. Бошқалардан ажралиб турадиган томони ҳам унинг кўзга яқинлиги, хушрўйлигида эди. Дадаси адвокат, онаси ҳамшира экан. Улар асли самарқандлик бўлиб, дадасининг иши бизнинг вилоятга кўчирилганлиги сабабли, улар кўчиб келишган экан.

Лекин, кўп ўтмай унинг ота-онаси ажралишди. Дадаси бегона бир хотин билан бошқа шаҳарга кетиб қолди, кўп ўтмай онаси ҳам иттита ўғли бор бир одамга турмушга чиқди. Онаси Мавлуда ва кичик синглиси билан қолган, уч ака-укаси эса отасиникига кетиб қолишганди. Мавлуда бу уйда қисилар, ўгай акаларининг дўқ-пўписаси, ҳар куни ичиб келишлари унинг жон-жонидан ўтказиб юборди. Бунга чидолмаган қиз бир куни отасининг уйини топди ва уникида яшай бошлади. Ўгай она билан яшаш осон дейсизми? Қисқаси, у на отасиникига, на онасиникига сиғмай аро йўлда, сарсон бўлиб қолди.

Натижада... Нопок йўлга кириб кетди.

Биз 18 ёшга тўлганни мустақил инсон деб атаймиз. Аслида, одам 60 ёшда ҳам мустақил бўлмаслиги мумкин. Агар 18 ёшга тўлган етимни мустақил деб атасак, у 19 ёшида нима қилади? Ахир, ҳар бир киши бундай ёшда ўз яқинларининг паноҳига, суянчиқлигига, бир оғиз маслаҳатига муҳтож бўлади-ку. Мен ҳамиша болалар уйида тарбияланиб бўлгач нима қилишаркин, деб ўйлайман. Ахир, ҳозир бир киши тугул 5—6 та боласи бор кишилар ҳам уй ололмай, сарсон-ку. Демак, кўча-кўйлардаги саёқ, гиёванд, безориларнинг таржимаи ҳолига боқсангиз, насли-насабсиз, ота-онасиз ўсганлиги маълум бўлади. Тўғри, бу ҳам бир кўргулик. Лекин, шу кўргулик келиб чиқмаслиги ҳам мумкин эди-ку.

Мен Мавлудаларнинг тақдирига ачинаман. Лекин, уларнинг ота-онасини ҳамиша айблайман ва ишонаманки, улар яратганнинг олдида жавоб берадилар. Лекин барибир бу айбловдан Мавлуда ва Мавлудаларнинг кўз ёши сизиб туради.

Рисолат МАДИЕВА,
Қашқадарё вилояти.

МАКТУБЛАРДАН САТРЛАР...

Мен «Ишонч»нинг ҳамма сонларини ўқиб бораман. Айниқса, ундаги «Ҳилол» саҳифаси жуда ёқади.

Эҳ, қанчалар хайрли ишларга ўч одамлармиз-а! Ўқиб қувонасан киши. «Ҳилол»нинг 29 июндаги саҳифасида ҳурматли домлалар Орифжон Ҳошимов ва Раҳматилла Иноғомовлар ёшларимизни тил ўрганишга, қолаверса бўш вақтларидан унумли фойдаланишга чақирибдилар. Менинг олти фарзандим бор. Катта ўғлим Молия институти талабаси, қолганлари ҳали ўқувчи. Ниятим, уларга жаҳон тилларини ўргатиш. Аммо тил ўрганиш учун мактаблардаги дарсларнинг ўзигина етарли эмас. Кўпроқ фан тўгаракларига эътибор берилиши лозим. Лекин кўп мактабларда (масалан, бизнинг шаҳардаги мактабларда) фан тўгараклари умуман ишламайди. Шуларни ҳисобга олиб, уларда чет тили тўгараклари ташкил этилиб, тажрибали ўқитувчилар жалб қилиш керак. Уларга маош белгиланиши лозим. Шундагина мақсадимиз тезроқ амалга ошади.

Т. СОТТИЕВ,
Жиззах вилояти, Пахтакор шаҳри, Самарқанд кўчаси, 16-уй.

Ассалому алайкум «Ҳилол»! Сенинг «Ишонч» саҳифаларини безаётганингга ҳеч шубҳа йўқ. Кўтараётган муаммо-ю мулоҳазаларинг ўринли. Фақат саҳифаларингда вилоятлардаги билим юртлари, мактаб ва ишчи ёшлар ҳақида ҳам кенгроқ тўхталсанг.

Ҳилола ЖАЛИЛОВА,
Фарғона районидаги Маиший хизмат кўрсатиш техникумининг III курс талабаси.

Болалигимдан тойчоқ билан ўйнаб катта бўлганим учунми, уйни, қишлоқни соғинсам тушларимда от кўраман. Гарчи қиз бола бўлсамда чавоғон тоғамлар билан суҳбатимиз мавзуси нуқул отлар тўғрисида бўлади.

Тоғамларнинг айтишларича: «Йигитга оллоҳ бир хотин, бир пичоқ ва бир от сунган. Эр киши буларни кўз қорачиғидек асраши ва уларни ўзгаларга асло ишонмаслиги даркор».

Ўйлаб қоламан. Ҳозирги йигитларимизда кейинги икки нарса доимий ҳамроҳми?..

Айрим йигитлар ҳали от миниб кўрмадим, деса ачиниб кетаман.

Бир пайтлар аждодларимизнинг энг катта улови бўлган. Тўю маъракага, оғир меҳнату жангга ҳам от билан борганлар. Ҳозир кўплар отларни фарқига бормасдан минаверади. Аммо, отлар ҳам рангига, авлодига қараб минилар экан.

Тўйларда, ҳайитлар, яхши кунларда жийрон қашқа, оқ, оч кўк отлар минишган.

Тим қора отлар хосиятсиз бўлган, шунинг учун уни минган одам ҳар куни садақа чиқариши ёки бирор белги қилиб олиши керак. Ва оғир кунларда шунақа қора отлар минилган.

Дастлаб Пайғамбарларимиз урушга малла ёлли, қора отлар миниб кирган эканлар. Шунинг учун бу тоифадаги отларни кўпроқ жангларда минишар экан. Узоқ сафарларга, юк ортишларга оёғида белгиси бор қора тўриқ отлар танланган. Узоққа эса кўпроқ қора қашқа отларни минишган. Эсимда, тоғамдан номларини Тожикистон, Туркманистон, Ўзбекистонда танитган отлари «Барчин» ҳақида сўраганимда оғир тин олиб «от эгасини сақлайди» деган эдилар. Бу биргина калимада у кишини оғир кунларида ёмон тўдалардан эсон-омон олиб чиққан садоқатли отларига муҳаббатлари буюклигини сезганман. Бизда бир удум бор, кўпкари бўладиган кун тўй қилаётган хонадондан кекса бир аёл ҳамма отларни ва чавоғонни ойнадан ўтказади. Бу аёл эса белига юган боғлаб олган бўлади. Бунинг маъноси от ойнадан ўз эгасини кўриб олади ва улоқдан эсон-омон, шикастсиз олиб чиқади. Ва қайтишда белида юган боғлаган кекса аёлга кўрсатади. У аёл кўпкари тугагунча тик оёқда туриши керак. Отларни ва йигитларни эсон-омон қабул қилгач ўтиради. Юган эса унга ҳамроҳ.

Ўтмишда овулдаги ҳар бир ўтовда битта эгар, битта юган осиб қўйилган. Бу эса ёлғиз қолган аёл ва болаларни қўриқлаган.

Яқинда тақа нусха бўйин халқа тақиб олган бир йигитдан «буни нега тақиб олгансиз», деб сўрадим. Унинг айтишича, бу тақа ёмон кўзлардан, инсу жинслардан сақлармиш.

Ўйлаб қолдим, бу қисман ҳақиқатга яқин нарса эмасмикин.

Отам айтадилар, болам зинҳор отнинг олдини кесиб ўтма, у девларнинг набираси, сен унинг олдини кесиб ўтишга ожизлик қиласан.

Дарҳақиқат, биз отларнинг олдини кесишга ожизлик қилар эдик.

Аммо уларни кўпайтиришга ҳам ожизлик қилмоқдамиз.

Болалигимда қишлоғимизни тўлдириб йилқи ўтар эди. Узоқлардан отимиз Кўкалдошни танир эдик ва у бизни олдимизга галадан ажралиб келар эди. Биз унга кўкатлар тутардик. Шу билан қишгача биздан узоқ-узоқ тоғларда яшарди ва қулун эргаштириб келарди.

Ҳозир ўша йилқилар йўқ. Тоғлар эса қўриқхона бўлиб, от боқишлар ҳам оғирлашиб кетган. Одамлар отнинг емишини тополмасдан гўштга топшириб юборишган.

Бу биргина бизнинг қишлоқда эмас. Бутун Ўзбекистонда ҳам аҳвол шу-ку. Бизга мутлақо кераксиз чўчқачилик каби соҳаларни ривожлантирмасдан ўша саъй-ҳаракатларни отларга қаратсак, уюрларимиз тугамас, отсиз қолмасмидик...

Қимиз ичмаган йигит курашга тушармиди, деган гап ҳам халқ орасида бор. Бунинг устига от гўштининг ҳам инсон саломатлигига жуда катта фойдаси бор. Булар табобатда исботлангандир.

Мен доимо отни илоҳий бир ҳилқат деб биламан. Тушларимда от кўрсам яхшиликлардан умидвор бўламан. От бор ҳовлида фаришталар юради. От минган йигитнинг қалбида эса иймон, садоқат, ҳалоллик бўлади. Шундай экан, от йигитнинг йўлдоши бўлишини жуда-жуда истайман.

Улжамол ХОННАЕВА,
ТошДУ талабаси,
IV курс.

КУНДАЛИК

ЎРТА мактабни битириш йилида синфдош қизлар кундалик дафтарларини парта оралаб югуртиришарди. Аввалига бу эришдек туюлади, ҳатто бачканадек. Бошида ёзишга ҳафсаласизгина киришсангизда сўнгра бу дафтарнинг «чаққон» ёзувчисига айланасиз.

«Кундалик» дафтарни бизда «хотира» дафтари деб ҳам айтишарди. Хотира дафтари ўзига хос, газетага ўхшаб кетади. Дафтарга одатда йирик сарлавҳа қўйилар, сўнгра «бош» мақола, кейин тилак ва ниятлар ёзилар эди. Сўнгра «шеърият» бўлимида тўрт мисра шеър ва фотосурат бўлади. Эртасига синфдош қизларга уни одоб билан бериб қўяр эдик. Буюк даҳолар ҳам кундаликлар ёзишган. Лекин мактабларда кундалик ёзишни ўқитувчилар қатъиян ман қилишади. Бунинг нимаси ёмон?

Шўрлик қизлар синф раҳбаридан тортиниб, улардан яшириб «хотира» тутишади. Аслида яширишнинг ҳожати йўқ, уни устозлар ҳам дил сўзлари ила безаса нур устига нур бўлмайдими?!

Ўлжабой ҚАРШИЕВ,
Навоий вилояти, Нурота райони.

СОВҒА: ҚИМ НИМАНИ ИСТАЙДИ?

МЕНИМЧА, ҳар бир кишининг хўрозқанд еяётгандек тамшаниб-тамшаниб эслайдиган дақиқалари бўлади. Масалан, туғилган кунингиз ана шундай айём: оҳ, совғалар, совғалар... Қанийди, одам бир йилда бир неча марта туғилса. Қани, ким нима совғани яхши кўраркин? Ҳамма ўзида йўқ нарсани совға қилишларини истайди, албатта. Чунончи, мен бир сават кулгу совға қилишларини истайман. Агар кулгу солинган сават четники бўлса, янада яхши. Кўрайлик-чи, бошқалар нима деркин?

Лола: 33 ёш: — Ҳамма ўйинчоқларим бор, бироқ қўғирчоқ йўқ. Агар уни совға қилишса, тўйимиз куни машина пештоқига илдирардим.

Марьям:— Узун соч совға қилишса.

Дилдора:— Бўй совға қилишсин.

Феруза:— Келишган бир йигит...

Умида (қизаринқираб):— Агар иложи бўлса, соч, қош, тиш совға қилишсин.

Норгул:— Гул, гул ва яна гул истайман.

Тоҳир: Ўзбекистон гўзалининг энг сўнгги тушган суратини ҳадя қилишсин.

Зариф:— Қирқинчи ғалтак беришсин.

Улжамол:— Бир тойчоқ бўлсаки, ёнида эгаси ҳам кулиб турса...

Муҳайё:— Туғилган кунимда турмуш ўртоғим уйда ўтирса бўлди.

Азиз дўстлар, баҳсимиз давом этади. Энг қизиқ жавоблар газетада эълон этилади.

ҚАМТАРОЙ.

Нуқтаи назар

ГАЗЕТА * ВА ЖАМИЯТ

***МАТБУОТ** бугун қандай бўлиши керак, деган саволга шу ондаёқ жавоб қилиш қийин. Илмий асосланмаган бўлсада, дилимдаги гапларни газета саҳифасига олиб чиқишга қарор қилдим. Зора бу мавзу бахсга айланиб, ишимизда сезиларли силжиш бўлса.*

Марксизим-Ленинизм ғоялари, коммунистик жамият қуришдек доно фикрлар саробдек йўқ бўлди, қолди. Матбуот ана шу келажакни яқинлаштиришга, порлоқ кунимизни тараннум этишга қаратилган эди ва у ана шу сиёсатга тўла хизмат қилди. Бу сиёсат тўғри ёки хатолигини энди англадик. Матбуот қайси даврда бўлишидан қатъий назар қайсидир сиёсатга хизмат қилиб келган. Кейинги 70 йилдан ортиқ вақт ичида эса аксарий матбуотимиз битта сиёсатга, ҳукмрон Коммунистик партия сиёсатига бутун борлиғи билан хизмат қилди. Буни биз журналистлар инкор эта олмаймиз, чунки ўзимиз ҳам ана шу давр маҳсулимиз.

Мустақилликка шукур. Энди-энди матбуотда ҳам, газетачилар орасида ҳам тўдага, гуруҳга малайликдан, халққа, кўпчиликка хизмат қилишга ўтиш бошланди. Журналистлар ўз билим, маҳорат ва кучларини, энди кўпчиликка ўрганиб қолган сўз билан айтсам, халққа хизмат қилишга бағишлаяпти.

Ҳурматли Президентимизнинг нутқларидан келиб чиқиб, улар атрофидаги ҳурфикрли хизматчиларнинг мададига, матбуотнинг озод ва ҳалол бўлишини истовчилар ёрдамига таяниб баъзи фикрларни ўртага ташлаб, унга кўпчиликнинг эътиборини қаратмоқчиман. Шу баҳона зора матбуотимизнинг бугунги вазифасини ва жамиятдаги ўрнини тўлалигича аниқлаб олсак.

Матбуот бугун қандай бўлиши керак? Фикримча: **Биринчидан, матбуот озод бўлиши керак.** У қайси партиянинг, ҳаракатнинг, жамоат ташкилотининг ёки бир тўда кишиларнинг нашри эканлигига боғлиқ, албатта. У ўз муассисининг (фақат раҳбарларнинггина эмас) хоҳиш ва иродасини ифода этиши, асосий мақсад ва ният йўлида қабул қилинган дастур ва Низом асосида ишлаши зарур. Озод матбуот деганда анархистик дунёқараш ғоясини ифода этувчи матбуот деб қарамаслигимиз лозим. Ва умуман ҳамма нарсадан озод ҳеч қандай ғоя, ҳаракат бўлмаганидек матбуот ҳам бўлмайди. У кимларгадир, қайсидир бир ғояга, ниятга хизмат қилади. Озод матбуот дегани бу бир одамнинг ёки бир неча кишининг иродасига бўйсунадиган матбуот эмас, аксинча. Газетанинг озодлиги шундаки, у ҳақиқатни ёзиши, ҳақиқат йўлидан қайтмаслиги лозим. Газеталаримиз ана шунақа бўлиши керак.

Иккинчидан, матбуот ҳалол бўлиши керак. Газета ҳалол бўлиши учун унинг ижодкорлари, ходимлари ҳалол бўлмоғи керак. Газетани фақат ва фақат тоза қўллargина нашр этишига эришиш лозим. Ҳалол бўлиш учун журналист албатта бировга тобе бўлмаслиги, маоши эса нисбатан етарли бўлиши шарт. Ноҳақ йўлга юрган журналист учун қонунда катта ва оғир жазо белгиланиши ва бу жазони адолат суди ҳукм қилиши зарур. Демак, газетага ишга олинаётганда энг биринчи ўринда унинг қандай ёзиши билан бир қаторда, ҳалоллигига эътибор қилиниши жуда муҳим. Журналистларнинг мавқеи анча кўтарилиши ва бу касбга ҳурмат-иззат оширилиши лозим. Бу ишда журналистларимизнинг ўзлари ҳам жонбозлик кўрсатишлари шарт.

Учинчидан, матбуот халқчил бўлиши керак. Халқчил дегани ҳаммани ўйлаш дегани эмас. Мисол учун касаба уюшмаларининг газетаси, нисбатан, кўпчилик манфаатини ўйлайди. Демак у съездда қабул қилинган Дастур ва Низом асосида ўз ишини олиб бориши керак. Ана шунда у кўпчиликка хизмат қилган бўлади. Ёшлар газетаси кўпчилик ёшлар манфаатига, партия газеталари ўз партиялари аъзоларининг манфаатларига, ўқитувчилар газетаси ўқитувчилар манфаатига ва ҳ. к. хизмат қилишлари, қолаверса кўпчилик омма олқишига сазовор бўлишга, кенг омманинг манфаатини кўзлашга интилиш керак.

Тўртинчидан, ҳамма нашрлар учун бирдай бирламчи ролни муассис ўйнаши керак. Нашр муҳаррирлари муассис раҳбарининг биринчи муовинлари қаторида кўрилиши ва ҳурмат-эътибор қилиниши керак. Ва нашр муҳаррирлигига фақат ана шу лавозимга лойиқ, раҳбарлик қобилияти бор бўлган шахсларгина тайинланишлари ёки сайланишлари лозим. Акс ҳолда муассис ҳам, унинг нашри ҳам халқ олдида беобрў бўлади. **Газета муассис учун кўзгу.** У ўз аксини шу нашрда кўрмоғи керак. Халқ севган нашр ўша ташкилот обрўси, унинг куч-қудратини белгиловчи барометрдир. Раҳбар билан муҳаррир дўст бўлиб ишлашса кўп нарсаларга эришиши мумкин. Акс ҳолда муассис ҳам, муҳаррир ҳам омма олдида юзлари шувит, ҳатто вақт келиб ишсиз қолишлари мумкин. Газета дардига шерик бўлмаган раҳбар раҳбар деган номга лойиқ эмас. Бундай раҳбар амал курсисига тасодифан келиб қолган бошлиқдир. У раҳбар бўла олмайди, фақат бошлиқ бўлиб қолиши мумкин. Инсоннинг ақли, донолиги, ишбилармон ёки виждонийлиги, ўтказиб қўйишган лавозими билан ўлчанмайди. Демак, раҳбарнинг донолиги унинг ўз аксини доим кўриб боришида, қилган хатосини ўз вақтида тўғрилаб тузатишига, кибр-ҳавога берилиб кетмаслигида деб биламан. Ана шундай раҳбар бўлса ва унга ўз аксини кўрсата оладиган дўст муҳаррир топилса, кўпчилик манфаатини кўзлаган иш бўлади ва ана шу нашр ўзини тўла оқлайди. Халқ ҳурмати ва эътиборига сазовор бўлади.

Бешинчидан, газета қандай материлларни бериши ёки бермаслиги боисидан кўп тортишув, баҳслар бўлади. Фикримча, муассис қайси материал чиқиши керак ёки керакмаслигига аралашмаслиги лозим. Бу ўша раҳбарнинг донолигидан нишона. Муассис асосий бош йўлни — стратегияни белгилаб бермоғи, унинг амалга ошириш йўлларини, тактикасини эса таҳририятнинг ўзи белгилаши керак. Ана шу оддий аксиомани бажаришга қодир муассис ҳам, таҳририят ҳам халқ манфаати, ҳеч бўлмаганда ўз доирасидаги кўпчилик манфаатини кўзлашган бўлади. Ана шундай нашрга одамларда меҳр-оқибат ошади.

Олтинчидан, мустақил республикадаги барча газеталарнинг (ғоявий, сиёсий, соҳавий йўналишидан қатъий назар) бошини қўшиб, уларнинг барчасига ўз йўналишига қараб зарур ахборотлар бериш, Президент ва ҳукумат кўрган ёки кўрмоқчи бўлган муҳим масалаларга таҳририятлар эътиборини қаратиши муҳим. Раҳбар ташкилотлар барча газеталарга ўз мавқеига қараб муносабатда бўлиши ва бу масалаларга бош-қош бўладиган одамлар газета нималигини тушунадиган, яхшиси газеталарда ишлаган ўртоқлар бўлгани маъқул. Газета бўёғи ҳидидан ҳузур қиладиган, ўта сабрли ва маданиятли кишиларгина барчанинг бошини қўша оладилар ва турли газеталарнинг асосий кучини Республикамиз Мустақиллигини мустаҳкамлаш, халқимизнинг фаровон турмушини яқинлаштиришига хизмат қилдиришлари мумкин, деб ҳисоблайман.

Еттинчидан, газеталарда эълон қилинадиган баъзи қарор ва Фармонларга ҳақиқий олим ва мутахассисларнинг халқчил ёзилган шарҳларини қўшиб бериш мақсадга мувофиқ бўларди. Ҳар қандай Фармон ёки қарорни ўқиган ва унинг тўла шарҳи билан танишган кишиларда ҳеч қандай савол туғилмаслиги лозим. Шунда вақтимиз тежалади, ҳуқуқий билимимиз (бу соҳада орқадамиз) ошади. Фармонлар бажарилишини газеталар ўз соҳалари бўйича назорат қилишлари мумкин бўлади. Ва шундай қилишлари зарур.

Саккизинчидан бугун Ўзбекистон Республикасининг ижтимоий ҳоли тўлароқ ифода этилиб, бу материал ёки материаллар барча нашрларда эълон қилинмоғи лозим. Барча-барча қандай тузумда яшаяпмиз, қандай тузум қуриш ниятимиз, қайси ғоя, фикрга таянишимиз, қандай одамлардан ўрнак олишимиз керак каби саволларга жавоб бера оладиган бўлиши керак. Бугун Ўзбекистон аҳолисининг аҳлоқ кодекси нима? Шу ва шунга ўхшаш саволларга халқимизда жавоб бўлмоғи лозим.

Мана шу саккиз банддан иборат фикр билан ўртоқлашишни газетхонлар ҳукмига ҳавола этишни лозим топдим. Сиёсатдонлар, иқтисодчилар, журналистлар газета ва жамият масаласида ўз нуқтаи назарларини билдирсалар. Ушбу рукнимизнинг ҳар бир сонида билдирилган фикрларни бериб борардик. Ва яна шу рукн асосида қандай мавзуларни ўртага ташлаш маъқуллиги ҳақида ҳам «Ишонч»га ёзиб юборасизлар деб, умид қиламиз.

Тўлқин МУҲИДДИН.

АТОҚЛИ ОЛИМ, БЕНАЗИР ИНСОН

Академик Ҳабиб Абдуллаев таваллудининг 80 йиллиги нишонланди

ҲАБИБ АБДУЛЛАЕВ республика Фанлар Академиясининг ташкилотчиларидан бири эди. Олимнинг ташаббуси билан ўзбек тилида бир қанча журналлар, жумладан «Фан ва турмуш» журнали ташкил этилди. Унинг раҳбарлигида ўнлаб олимлар, яъни қирққа яқин фан докторлари ва фан номзодлари етишиб чиқди. У республикамиз Фанлар Академиясининг Президентлиги даврида аспирантлар қабул қилиш режаси бир неча баробар ошган эди. Илмий-тадқиқот институтлари ташкил топди. Илмий асарлар чоп этилди. Бекобод металлургия заводи, Олтинтопган тоғ-металлургия комбинати қурилишининг ташаббускори ва ташкилотчиси Ҳабиб Абдуллаев эди. У Ўрта Осиё маъданшунослик мактабига асос солди, ўта мураккаб геологик объектларнинг биринчи таснифини тузди. Олимнинг кашфиётларига асосланиб, кейинчалик ўнлаб конлар топилди.

Илгари хабар берилганидек, Тошкентдаги Алишер Навоий номли катта Давлат академик театрида халқимизнинг аллома фарзанди, ўз илмий ишлари билан жаҳон фанига муносиб ҳисса қўшган олим Ҳабиб Абдуллаевнинг 80 йиллик юбилейи ўтказилди.

Республикамиз олимлари, кенг жамоатчилик ҳамда мустақил республикадан келган арбоблар қатнашган мазкур тантанада Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов иштирок этди ва нутқ сўзлади.

Шу куни Ўзбекистоннинг ишлаб чиқариш кучларини ривожлантиришдаги улкан илмий ютуқлари учун бериладиган Ҳабиб Абдуллаев номидаги биринчи диплом ва Олтин медаль унинг содиқ шогирди академик Иброҳим Ҳамробоевга топширилди.

ПОЙТАХТ ҚЕКСАЛАРИ УЧУН

Тошкентнинг Юнусобод районида яқинда очилган дам олиш уйига дастлабки гуруҳ кексалар, ёлғиз нафақа олувчилар, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, ногиронлар келишди. 24 кунга мўлжалланган йўлланмалар уларга бепул тарқатилди.

Дам олиш уйи 8 қаватли бинода жойлашган бўлиб, унда 210 ўрин, поликлиника, даволаш физкультура хонаси, физиотерапия бўлими бор. Кенг ва ёруғ ошхонада нафақа олувчи кексалар ҳар куни 4 марта овқатланадилар.

Қариялар халқаро куни арафасида фойдаланишга топширилган санатория типидаги дам олиш уйи шаҳар ҳокимияти маблағи ҳисобига қурилди.

— Янги дам олиш уйи,— деди Тошкент шаҳар ижтимоий таъминот бошқармасининг бошлиғи Холида Турсунова,— пойтахт яқинидаги «Товоқсой» ва Фарғона вилоятидаги «Олтиариқ» санаторияллари ёнига қўшилиб, республикадаги минглаб нафақа олувчи кексалар ва ногиронлар дам олишини ташкил этишни анча яхшилаш имконини беради.

М. САВЕЛЬЕВ.

ИШЧИ ИШСИЗ ҚОЛМАЙДИ?

ЎРТА ОСИЁ ЭЛЕКТР АППАРАТЛАРИ ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ КАСАБА УЮШМАСИ ҚЎМИТАСИ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

Ўрта Осиё электр аппаратлари илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси минтақамиздаги электрон саноати корхоналари орасида энг йириги ҳисобланади. У уруш бошланган дастлабки кунларда Харьковдан Тошкентга кўчириб келтирилган эди. Ўтган йиллар давомида корхона кенгайиб бирлашмага айланди, маҳсулотлари жаҳонга машҳур бўлди. Туркия, Эрон, Мўғулистон, Греция, Вьетнам каби ўнлаб чет эл давлатлари бирлашма маҳсулотларига мунтазам буюртмалар бериб келмоқда. Яқиндан бошлаб корхона ишчилари Хитой, Ҳиндистон каби буюк давлатларнинг ҳам буюртмаларини бажара бошладилар.

Бирлашма ишчилари, инженер-техник ходимларининг унумли меҳнат қилишлари, ҳордиқ чиқаришлари, социал неъматлардан баҳраманд бўлишлари учун маъмурият билан касаба уюшмаси қўмитаси қандай чора-тадбирларни кўрмоқдалар? Бирлашма касаба уюшмаси қўмитаси раиси Раиса Петровна Водовозова *билан мухбиримиз суҳбати шу мавзуга бағишланди.*

— Бугунги кунда биргина бош корхонамизда 3,5 мингдан ортиқ киши меҳнат қиляпти, — деди Раиса Петровна. — Ҳозир Республиканинг турли шаҳарларида бирлашманинг олтита завод ва бўлимлари ишлаб турибди. Сўнгги йилларда мавжуд цехларни таъмирлаш, янгиларини қуриш юзасидан катта ишлар қилинди. Бирлашма замонавий корхоналарга эга бўлди. Ҳозир унинг маҳсулотлари жаҳонга машҳурдир.

Кекса ишчиларимизнинг ёдида, Харьковдан кўчириб келтирилган «Электростанок» заводи ускуналари очиқ айвонларда, отхона ва гаражда ўрнатилган эди. Иш шароити ниҳоятда оғир бўлганди. Лекин бундан ҳеч ким нолимаганди. Ғалабага бўлган ишонч ишчиларга руҳ ва кўтаринкилик бағишлаганди. Улар ўзлари ва фронтга кетган ҳамкасблари учун кунни тунга улаб меҳнат қилган эдилар. Ёруғ кунларни тезроқ яқинлаштириш учун курашган эдилар.

Ҳозир у кунлар эртак бўлиб қолди. Яқинда корхонамиз тарихидан ҳикоя қилувчи «Биз 50 ёшдамиз» деб номланган китоб ишчиларга тарқатилди. Улар кекса авлод кўрсатган жасоратни шу китобдан ўқиб билдилар. Сабр-тоқатли бўлишни, қийинчиликларни енгиш йўлларини устозлардан ўрганмоқдалар.

— Сабрнинг таги олтин, дейдилар-ку. Ҳозирги қийин шароитда сабр-тоқат сув билан ҳаводек зарур бўлаяпти...

— Тўғри. Бозор иқтисодиётига ўтиш шароитидаги қийинчиликлар дастлаб кўпчиликни довдиратиб қўйди. Лекин биз дарҳол ўзимизни қўлга олиб, ички имкониятларни қидириб топишга киришдик. Дастлаб Тошкент вилоятининг бешта сабзавоткор хўжалиги билан мол айирбошлаш юзасидан шартнома туздик. Корхонада савдо марказини ташкил этиб, ишчиларга арзон баҳода озиқ-овқат маҳсулотлари, кийим-бошлар етказиб беришни йўлга қўйдик. Ўтган йили қишлик учун ишчиларга савдо маркази орқали 10 тонна картошка, 5 тонна пиёз, 8 тонна карам, гуруч, ун сотилди. Бу йилги қиш ҳам биз учун қўрқинчли эмас. Сабзавот сақланадиган катта омбор қурдик. Ҳозир уни маҳсулотларга тўлдираяпмиз.

Мол айирбошлаш йўли билан қўшни мамлакатлардан ҳам озиқ-овқат маҳсулотлари олиб келаяпмиз. Қозоғистондан гуруч, ун келса, Украинадан шакар оламиз. Болтиқ бўйи мамлакатлари эса кийим-бош юборишга ваъда берган. Шундай йўллар билан яна қадимий алоқаларни тиклаяпмиз. Бундан жамоамиз катта иқтисодий фойда кўраяпти.

— Юқорида бирлашма маҳсулотлари жаҳон доирасига чиққанлигини таъкидлаб ўтдингиз. Демак, шунга яраша маошлар, имтиёзлар ҳам ошгандир?

— Албатта. Ҳозир ишчиларнинг ўртача маоши 4 минг сўмни ташкил этаяпти. Бундан ташқари ҳар бир ишчи ўз маошининг 50 фоизи миқдорида товон пули ҳам олаяпти. Бу пул бевосита унинг омонат дафтарчасига ўтказилаяпти.

Бир марталик моддий ёрдам кўрсатиш тартиби ҳам жорий этилган. Армия хизматини тамомлаб, корхонага қайтган йигитларга 1000 сўмдан ёрдам пули берилаяпти. Ёшларнинг тўйларини ўтказиш учун 2000 сўм ажратилаяпти. Бирор ишчининг яқин қариндош-уруғи вафот этгудек бўлса, дарҳол унга 500 сўм берилади.

Шу ўринда корхонамизда ишлаб нафақага чиқиб кетган отахон-онахонларга кўрсатилаётган ёрдам ҳақида ҳам тўхталиб ўтмоқчи эдим. Бундай кишилар бизда мингга яқин. Уларнинг ҳар бирига нафақа пулига қўшимча 100 сўмдан ёрдам пули бераяпмиз. Санаторий ва дам олиш уйларида ҳордиқ чиқариш истагини билдирган кексалар биринчи навбатда имтиёзли ёки бепул йўлланмалар билан таъминланишаяпти.

— Социал суғурта бюджетидан бериладиган ёрдам ҳам шу ҳисобга кирадими?

— Қисман. Социал суғурта бюджетидин ишлайдиган ва ёшига кўра нафақа оладиган кишиларга тўлаш учун бир миллион сўм ажратилган эди. Санаторий ва дам олиш уйларида даволаниш, ҳордиқ чиқариш учун кетадиган харажатларни қоплаш учун яна 400 минг сўм сарфланади. Ҳозирги шароитда бу маблағлар урвоқ ҳам бўлмайди. Шунинг учун асосий ёрдамни корхона маъмурияти ўз имкониятларидан келиб чиқиб кўрсатаяпти.

Масалан, болаларни соғломлаштириш лагерини таъмирлаш ва янги мавсумга тайёрлаш учун корхона ўз ҳисобидан бир миллион сўм сарфлади. Лекин бу маблағ йўлланма нархига қўшилмади.

— Дарвоқе, соғломлаштириш лагерига йўлланмалар баҳоси бу йил ота-оналарни «чақмадими»?

— Йўқ. Чимён йўлининг 78-километрида жойлашган лагеримизда дам олиш истагини билдирган ўғил-қизлар бу йил шунчалик кўп бўлдики, асти қўяверасиз. Чунки, лагернинг шароити яхши, йўлланма баҳоси арзон, овқатлари сифатли... Биринчи босқичда 280 бола дам олган бўлса, иккинчи ва учинчи босқичларда дам олувчилар 300 тадан ортиб кетди. Умумий харажатлар ҳар бир бола бошига 2000 сўмни ташкил этгани ҳолда биз ишчиларга йўлланмаларни дастлаб 140 сўмдан сотдик. Лекин кейинги босқичлар учун 300 сўмдан сотишга тўғри келди. Чунки нарх-наволар кўтарилиб кетди-да...

Қайроққумдаги дам олиш зонамизда ҳордиқ чиқариш истагини билдирган ишчилар учун ҳам катта имтиёзлар берилган. Улар йўлланма нархининг 10—15 фоизини тўлашаяпти, холос. Қолган харажатларни корхона кўтараяпти.

Ишчилар соғлом бўлса, ишга барака киравериди. Шуни ҳисобга олиб бош корхонадаги барча ишлаб чиқариш корпусларида гигиена хоналари, сауналар ташкил этганмиз. Замонавий тиббиёт ускуналари билан жиҳозланган даволаш қисмимиз ходимлари ишчилар саломатлигини ҳушёр туриб муҳофаза этмоқдалар. Улар олиб бораётган профилактика ишлари туфайли кейинги пайтларда беморлар ва уларга бериладиган касаллик варақалари анча камайди.

Саломатликни мустаҳкамлашнинг яна бир омили пайдо бўлди. Шанба ва якшанбани аксарият ишчиларимиз дала ҳовлиларида ўтказмоқдалар. Кейинги пайтларда юздан ортиқ ишчига шаҳар атрофидаги хўжаликлардан дала ҳовлилари ажратиб берилди. Бу ғамхўрлик бўш вақтни фойдали меҳнатга сарфлаш, ҳушёр турмуш тарзини қарор топдириш имконини берди.

— Шароитнинг яхшилиги учун ҳам бирлашмада қўнимсизлик кам экан-да?

— Бўлса бордир. Лекин бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида кўп штатларни қисқартиришга тўғри келаяпти. Бироқ, биз бирор ишчини ҳам ишсиз қолдирмаймиз. Асосий цех ва участкалардан қисқарган кишилар учун кенг истеъмол моллари ишлаб чиқарувчи цехлар очаяпмиз. Кейинги пайтларда дазмол, пичоқ, парранда боқиладиган катак ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Энди телефон аппаратлари, телевизорлар ишлаб чиқариш имкониятларини излаяпмиз.

Бундан ташқари чет эллик ҳамкасблар билан қўшма корхоналар ташкил этишга ҳам киришаяпмиз. Биринчи бўлиб ҳинд дўстларимиз билан шартнома туздик. Ҳозир ускунлар бирин-кетин етиб келаяпти. Бу корхона ҳам бир гуруҳ ишчиларни ўз бағрига олади.

Биз ишчиларнинг қисқаришига мутлақо қаршимиз. Ишчилар ишсиз қолмаслиги керак. Яқинда маъмурият билан касаба уюшмаси фаоллари ўзаро учрашиб хўжалик юритишнинг янги шароитида бирлашма меҳнаткашларини социал ҳимоялашнинг қўшимча чораларини муҳокама қилдилар. Шу масалада махсус конференция ўтказишга келишиб олдик. Ҳозир конференция ҳужжатлари ва социал ҳимоялаш дастури тайёрланмоқда.

Ишлаб чиқариш қанчалик ривожланса эл-юрт шунчалик фаровон бўлади. Шуни ўйлаб янги цехлар, бўлинмалар, участкалар очаяпмиз. Келинглар, қўлни қовуштириб ўтирмай, биргалашиб излайлик. Ахир, изланганга толе ёр, деб бежиз айтишмаган-ку.

Суҳбатдош:
Жасур Фозил ўғли.

БЎЁҚ КЕРАКМИ, ДЎСТЛИККА БОРИНГ

ҲОЗИРГИ кунда аҳолига нима зарур бўлса ўша нарса камёб, ҳатто топилмас бўлиб қолди. Бироқ, Дўстлик районида бунинг чораси топиляпти. Аҳоли эҳтиёжлари учун зарур бўлган нарсалар райoннинг ўзида, хўжаликларда ишлаб чиқариляпти. «Октябрь 50 йиллиги» давлат хўжалиги раҳбари Суннат Эргашев — асли иқтисодчи-ҳисобчи. Ҳозирда директор сифатида хўжаликка кўп янгиликлар олиб келди. Шу кунларда марказий қўраниг ўзида кийим тикиш, гилам тўқиш, бўёқ ишлаб чиқариш, қандолат, оҳак, теплицабоп плёнка цехлари, тегирмон, мойжувоз, двигателлар блокларини таъмирлайдиган махсус устахона, дурадгорлик цехи ва бошқалар ишлаб турибди.

Сир эмаски, турли бўёқлар фақат ҳозир эмас, бундан 4—5 йил аввал ҳам камёб эди. Дўстлик район ҳокимияти ва хўжалик директори Суннат Эргашевнинг ташаббуси, елиб-югуриши кутилган натижани берди. Бу ерда тўрт хил бўёқ ишлаб чиқарадиган цех ишга туширилди. Бу цех 1991 йилнинг иккинчи ярмида иш бошлаб, йил охиригача 38 тонна маҳсулот берди, бу йил 90 тонна бўёқ тайёрлаш мўлжалланяпти. Пол бўёқлари, эшик-ромларни бўяйдиган маҳсулотларнинг ўртача баҳоси 18 сўмга тушиб, шу баҳода сотиляпти. Хўжалик аҳолиси эҳтиёжидан ортган маҳсулот бошқа жойларга берилмоқда. Харидорлар эса кўп.

Оҳак цехи аввал кичикроқ эди, энди учта печка ўрнатилди. Уларнинг кучи билан кунига 2 тоннадан ортиқ оҳак чиқариляпти. Бир тонна оҳак 2600 сўмдан сотиляпти. Давлатдан сотиб олинганда эса 5000 сўм сарфланарди. Иссиқхоналар учун ишлатиладиган плёнкаларга эҳтиёж қандайлиги ҳаммага маълум. Хўжалик раҳбарлари шуни ҳисобга олишиб, бир кунда 1800 килограмм плёнка ишлаб чиқарадиган цех қуришди. Бироқ, хомашё Украинадан, Уфадан келтирилиши сабабли баъзан иш тўхтаб қоляпти. Эндиликда бу узилишларни бартараф этиш йўллари изланмоқда.

Қандолат цехида наввот, парварда, нишолда сингари маҳсулотлар ишлаб чиқарилади. Маҳсулот арзон ва сифатли. Аммо, район ва вилоятда шакар камёблиги сабабли бу цехни ҳам баъзан тўхтатиб туришга мажбур бўлишяпти.

Хўжаликда йилига 15 миллион банка маҳсулот ишлаб чиқариладиган консерва заводи қурилди. Заводда томат, турли шарбатлар, консерваларадан ташқари зиравор қўшиб турли мева ва сабзавотларни сиркалаш (мариновкалаш) ишлари амалга оширилади. 2 гектар ерда теплица хўжалиги яратиш ҳам навбатдаги ишларнинг бири. Ҳозир иссиқхонанинг синчи тайёр бўлди. Бу йил у ҳам ишга тушади.

Дўстлик районида макарон, маккажўхори қаламчаси (кукурузная палочка) ишлаб чиқарадиган корхоналар ҳам пайдо бўла бошлади. Режалар эса улкан, уларни ўйласанг, қалбинг қувончга тўлади.

С. СУЛТОНОВ,
Т. СОЙНАЗАРОВ.

Иш билганнинг пули мўмай, дейдилар. Тошкент вилоятининг Зангиота районидаги Назарбек жамоа хўжалигида ғишт ишлаб чиқарадиган корхона очилди. Суратда (ўнгда) корхона раҳбари Максуджон Асадбоев, ишчилар Ўткир Шерматов ва Абдулҳомид Абдуллаевлар.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ
олган сурат.

Шарқ табобати

Анорнинг минг бир давоси

АНОР дастурхонга ўзгача кўрк бағишлайдиган боғ меваларидан бири. Анорни ким хуш кўрмайди, дейсиз. Сочма ёқутдек қирмизи, оқдона, дурдоналар ўзининг татимлиги, хушхўрлиги билангина эмас, шифобахшлиги билан ҳам қадимдан қадрланиб келади.

Анор Ўзбекистоннинг жанубий депараларида, жанубий ва ғарбий Хисорда учрайди. Ўлкамизнинг қарийб барча боғдордчилик билан шуғулланадиган жойларида экиб етиштирилади.

Анорнинг шарбатида 21 фоизгача қанд моддаси (фруктоза, глюкоза, сахароза), дармондори-витаминлар (14 мг витамин С, фолат кислота ва бошқалар), органик кислоталар бор.

Анор пўстлоғида ошловчи, қатрон (смола), бўёқ моддалари, шунингдек мева пўсти ҳамда оралиқ пардалари таркибида 28 фоизга қадар ошловчи омиллар бўлади.

Анорнинг шифобахш хусусиятлари жуда қадим замонлардаёқ маълум бўлган. Чунончи, кўҳна Румо ва Юнон табобатчилигида нордон анор безгак хуружига таскин берувчи, меъда яллиғланишида эса нордон анор нафли ҳисобланар эди.

Тиб билимларининг султони Абу Али ибн Сино анор хосиятлари устида тўхталиб шундай дейди.

...Нордон анор ва хусусан унинг шароби сафрони босади ва чиқиндиларнинг ички аъзоларга оқишини тўхтатди. Унинг пўсти, айниқса, куйдирилгани жароҳатлар учун доридир.

...Анорнинг уруғи асал билан бирга тиш оғриғига ва қулоқ оғриғига фойда қилади ҳамда у бурун ичига суртиладиган доридир. Анорнинг уруғини янчиб, асал билан қўшиб оғизга суртилса фойда қилади.

...Ширин ва аччиқ анорнинг сиқиб олинган сувини асал билан қўшиб бир неча кун офтобга қўйилса, кўздаги ҳароратга ва кундузи кўрмай қолишда фойда қилади.

...Анорнинг ҳамма турлари хафақонга фойда қилади ва ширини кўнгилни очади.

...Иситмаланган киши анорни овқатлангандан кейин сўриши керак.

... Анорнинг нордони ширинига қараганда сийдикни кўпроқ юриштиради, умуман иккаласи ҳам сийдик ҳайдовчидир.

Буюк ҳаким анорни булардан ташқари яна бир қатор хасталиклар давоси сифатида таъкидлаб ўтади. Жумладан, у анор пўстини қон тупурганда, милкдан қон оққанда фойдаси борлигини, анор пўстидан тайёрланган қайнатмани ич кетишига даволигини кўрсатади, гиждаларни ҳайдаш хусусиятига эга эканлигини эслатиб ўтади.

Анор иссиқланишдан келиб чиқадиган кўкрак оғриғи, изтиробли йўталга тиним бағишлайди, сариқ касаллигида жигарга ором бағишлайди, талоқ касалликлари, юракнинг бежо уришида ижобий таъсир қилади. Анор одамнинг товушини тозалайди, танани семиртиради. Овқатни ҳазм бўлишига ёрдам беради, қичима азобидан ҳоли қилишда, киши юзини тиниқ бўлишига ёрдам беради.

Мабодо анорни суиистеъмол этиладиган бўлса меъда фаолиятини бузади, безгак дардига мубтало бўлганлар учун зарарли, чунки у елларни ҳосил қилади.

Халқ табобати амалиётида анор пўстлоғи, меваси ва мева пўсти, шунингдек гули истисқо (водянка), қўтир, йўтал, ичбуруғ, сариқ касалликларига даво сифатида қўлланилади. Анорнинг шарбати зангила (лавша, цинга) касалликларига даво бўлади, иштаҳага барака беради.

Халқ табобатидан хабардор кишилар анор мевасидан шифобахш қиёмлар тайёрлашади. Бунинг учун анорнинг етилиб пишган мевасидан 4 килограмм олиб, унга 2 килограмм шакар ва ярим пиёлача райҳон гули қўшиб қиём ҳолига келгунича қайнатилади. Тайёрланган қиём кишига қувват бағишлайди, тетиклаштиради, иштаҳасини очади.

Анор, олма, беҳи, лимон, отқулоқ, ошқовоқ, нилуфар ва кашничнинг тенг миқдорда аралаштириб қайнатилиб, унинг қуюқ шарбатига асал қўшиб истеъмол қилинса сафро қусиш, кўнгил беҳузур бўлиш ва тинка қуришидан қутилиш мумкин, анор гуллари бозиллатма (припарка) сифатида фойдаланилса, иллатли яллиғланишларни сўрилиб кетишига ёрдам беради. Анор шарбатини суюлтирилгани (10—15 фоизли) билан тананинг бутун куйган сатхи ювилади, сўнгра мева пўстлоғларидан тайёрланган қуруқ кукун сепилади. Бундай тадбир кўрилганда азият чеккан жойлар боғланмайди. Шунда куйган жой тезда эт олиб, шоҳ қават ҳосил қилади.

Анор мевасидан тайёрланадиган доривор омиллар ҳозирги замон тиббиётида ҳам атрофлича фойдаланилади. Анор меваси ва унинг шарбати иштаҳа очувчи табиий омил сифатида, оғир хасталикларни бошидан кечирган кишиларга дармон бағишловчи восита сифатида тавсия этилади. Анорнинг илдиз пўстлоғларидан тайёрланадиган экстракт, шунингдек анор пўстлоғи таркибидаги пельтьернинг танин ва сальфат кислотаси билан умумлашмаси (пельтьеринсульфат) лентасимон гижжаларни туширишда ишлатилади. Мева пўстининг қайнатмаси ичкетар касалини даволашда қўл келади.

Уй шароитида анор пўстидан қайнатма тайёрлаш учун оғзи ёпиладиган чинни, сирланган ёки ҳароратга бардошли идишга бир пиёла (200 г) сув қуйилади, унга майдаланган мева пўстидан бир чой қошиқ солиб 15 минут давомида қайнатилади. 2 соат тиндирилиб қўйилгач, сузиб олинади. Тайёрланган қайнатма кунига уч марта 1 ош қошиқдан овқатдан олдин ичилади.

Анор меваси, шунингдек, унинг шарбати инсон саломатлигини мустаҳкамловчи табиий омиллардан ҳисобланади. Анорни бевосита мевасини истеъмол қилишдан кўра унинг асосида оромижон ичимликлар ҳамда пархез таомлар тайёрлаш ҳам мумкин.

Нордон-чучук анор доналарини палов устига сочиб истеъмол этиладиган бўлса, у нафақат иштаҳанинг очилишига сабабчи бўлибгига қолмай балки овқатни тез ҳазм бўлишини таъминлайди.

Анор ва турпдан тайёрланадиган салат — кўнгилочдини шифобахш таом сифатида истеъмол қилиш мумкин. Мазкур кўнгилочди мустақил овқат сифатида нон билан ейилса иштаҳага урғу беради.

«Олтиариқ», «Марғилон» навли турплардан олиб, арчиб жуда майин сомонча усулида тўғрайсиз. Наманган, Қува, Дашнабод анорларининг нордон «кай» навидан олиб, доналарини ажратиб, тенг ярмини сиқиб шарбатини оласизда ҳалиги тўғралган турпга севалайсиз, сўнг доналарини ҳам қўшиб аралаштирганингиздан сўнг ликопчада дастурхонга тортасиз.

Анор шарбати. Нордон навли «кай анор» сиқилиб, шарбати олинади. Қайноқ сувда шакар эритилиб, анор шарбати қўшилади-да, яхшилаб аралаштирилгач, қайнатилади.

Шарбатни хушбўй қилиш учун ванилин қўшилади.

Маҳсулотлар: 1 кг анор шарбатига 200 г. шакар ҳамда табга қараб ванилин олинади.

Анор навлари. Ўзбекистонда анорнинг Қизил, Қозоқи, Оқдона каби навлари кенг тарқалган бўлиб, улар махсус хўжалик ҳамда шахсий боғларда етиштирилади.

Анор асосан қаламча йўли билан кўпайтирилади. Ўсимликнинг аксарият навлари экилганидан сўнг 3—4 йилда ҳосилга киради. Анордан 50 йил мобайнида ҳосил олиш мумкин. Анорнияг ўсув даври 180—225 кун. Ўсимлик ёруғлик ҳамда намликни хуш кўради.

Анор совуққа нисбатан чидамсиз. Шу боисдан уни республикамизнинг жанубий депараларидан ташқари, бошқа ерларда тупроққа кўмиш лозим.

Доривор маҳсулотларни тайёрлаш.

Анор мевалари айни етилганида, шудрингдан ҳоли пайтларда терилади. Баҳорда анор поясидаги ва йирик шохларидаги пўстлоқ шилиб олинади. Илдиз пўстлоғидан доривор маҳсулот тайёрлаш учун илдиз қазиб олинади, тупроқдан тозалангач, совуқ сувда ювиб, пўстлоғи шилинади. Ўсимлик ҳамда мева пўстлоқлари очиқ ерда, бостирмалар тагида қуритилади.

Н. М. МАЖИДОВ,
тиббиёт фанлари доктори,
профессор.
Э. Н. ЖЎРАЕВ,
фармацевтика фанлари номзоди,
олий даражадаги доришунос.
М. Н. НАБИЕВ,
доришунос.

ДАВОЛАРНИНГ ЯХШИСИ

Қуръони Каримда маржондай тизилган суралар нақадар ҳаётий берилганки, миллати, диний эътиқодидан қатъий назар инсонлар қалбида имон, мурувват, меҳр-оқибат, меҳнатсеварлик, камтарлик каби олий фазилатларнинг шаклланишига замин яратади. Қуръони Каримда инсоннинг яратилиши, унинг танаси, қалби, ахлоқ-одобига шунингдек, табобат оламининг барча тармоқларига оид қатор оятлар мавжуд. Қуръони Каримдан кейин ҳадиси шарифлар — асосий манба бўлиб, Муҳаммад алайҳи-с-саломнинг ҳаёти, фаолияти, унинг диний, ахлоқий ва тиббий рисолаларининг кўрсатмаларини ўз ичига олади. Муҳаммад алайҳи-с-салом табобатини ўрганиш борасида Шамсуддин Муҳаммад Ибн Абу Бакр Ибни Айюб Аз-зарғий ад-Домашқийнинг «ат-Тибби-ан-набавий» (Пайғамбар табобати) рисоласи диққатга сазовордир. Рисолада Муҳаммад алайҳи-с-саломнинг табиий дорилар, доривор ичимликлар, овқат истеъмол қилиш тартиби, суюқликлар ичиш одоби ҳақида сўз юритилади. Пайғамбарнинг илоҳий, табиий дорилар билан табиблик қилишлари катта илмий аҳамиятга эгадир. Ҳадисларда айтилган деярли барча тиббий ўгитлар, касалликларни олдини олишдаги чора ва тадбирлар, бизнинг давримизга қадар ўз аҳамиятини йўқотгани йўқ. Сиҳат-саломатликка оид ҳадисларда тозаликка, маст қиладиган ичимликларни ичмасликка, баъзи бир юқумли касалликларга қарши курашга, хушхулқ бўлишга, асабийлашмасликка, махов каби хасталиклардан сақланишга катта аҳамият берилган.

Шунингдек, намоз, рўза, суннат каби мусулмон урф-одатларининг сиҳат-саломатликка ижобий таъсири мукаммал ёритилган. Шунинг учун ҳам ҳадислар жуда кўп тилларга таржима қилиниб, кенг оммалаштирилиб борилмоқда.

Муҳаммад алайҳи-с-салом ҳадисларининг табобатига оид қисмини ўрганар эканман, ундаги панду-насиҳатларнинг нақадар тўғри ва ҳозирги замон табобатига мос эканлигидан шифокор сифатида ҳайратдаман.

Ҳар бир киши табобатга оид ҳадисларни ўқиши ва унга амал қилиши лозим.

Аллоҳи Таоло ҳар бир дарднинг даъвосини яратиб қўйган. Сигир сутини кўпроқ истеъмол қилинг, чунки у турли доривор гиёҳларни териб ейди.

Уч нарса кўзнинг қувватини кучайтиради: сурма упаси, кўкатга қараш ва яхши чиройли юзга боқиш.

Идишларнинг устини ва оғзини ёпиқ сақланглар, дарвозаларни ёпиқ тутинглар, кечқурун болаларингизни кўчадан уйга чақиринглар.

Сана (маккий) ва зирадан фойдаланинг, чунки у шиш касаллигидан ташқари барча дардларга шифодир.

Тарвузни овқатдан олдин истеъмол қилинса, қоринни яхшилаб ювади ва касалликни кетказади.

Овқатнинг баракаси ундан олдин ва кейин қўл ювиш биландир.

Беҳи ейиш юрак дардини кетказади.

Аллоҳ Таоло ҳақиқатан ҳам кўкракдошларнинг яқин қариндошлар каби қўшилишларини маън қилди.

Седанада ўлимдан бошқа ҳамма касалликларга даво бор.

Сизнинг орангизда менга энг севимлигингиз оз овқатланиб, вазни енгил юрадиганингиздир.

Оқарган сочларингизни хина билан бўянг, чунки хина юзларингизни силлиқлайди, оғизларингизни яхшилайди.

Сизга туя ва сигир сутлари лозим, чунки улар барча дарахтлардан кўра шифобахшроқдир, шунингдек сут барча дардга даво.

Бирорта идишингизни ит ялаган бўлса, уни тозалаш учун етти марта ювиш керак.

Барча касалликнинг боши совуқликдан.

Қасал ҳузурига кирганингизда «ажалингиз етгани йўқ» деб, овунтиринг. Бу ишингиз тақдирдан бирор нарсани ўзгартирмаса ҳам беморнинг кайфиятини яхшилайди.

Даволарнинг яхшиси Қуръони Каримдир.

Нилуфар ИБРОҲИМОВА,
шифокор.

АТТОРИНГ ҚУТИСИ

МАОШ ЎРНИГА ТУХУМ

● УЛАН-УДЭДАГИ паррандачилик фабрикасининг ишчиларига бу галги маош пул ўрнига тухум билан тўланди. Фабрика маъмурияти пул йўқлигидан бундай қарорга келгани йўқ, аксинча, пул сероб фақат тухумлар қимматлиги учун дўконларда туриб қолмоқда. Бу нарса ўз-ўзидан омборларда, ҳатто фабрикаларда ҳам тухумларни кўплаб тўпланиб қолишига сабаб бўлмоқда. Масалан, бир кунда 5 миллиондан 7 миллионгача тухум сотилмай қолиб кетмоқда. Шунинг учун ҳам маъмурият тухумларни айнитиб қўймасдан ўз ишчиларига маош тариқасида тарқатишни афзал кўрган.

МАФИЯ БОШЛИҒИНИНГ БОШИ УЧУН 1,5 МИЛЛИОН ДОЛЛАР

● БРАЗИЛИЯНИНГ «Глобу» телекомпанияси Колумбия ҳукумати гиёвандлар маҳфиясининг бошлиғи Побло Эскаберннинг қаердалиги тўғрисида ким хабар берса, унга 1,5 миллион доллар мукофот топширилишини хабар қилган. Бундан ташқари, хабар берган одамнинг кимлиги қаттиқ сир сақланиши кафолатланган ва хавфсизлиги тўла таъминланади, дейилган.

2 миллиард доллар сармояга эга бўлган Эскабер бундан икки ой муқаддам ўзи учун қурилган «Энвигадо» қамоқхонасидан қочиб кетган эди.

ЛАБИ ҲОВУЗ ҚАҲ-ҚАҲАСИ

— ОДАМЛАРУ одамлар, боғда битган бодомлар, эшитмадим деманглар! Лаби Ҳовузда кулги байрами бўлади. Хўжа Насриддин келади. Борганлар шодонда, бормаганлар армонда қолади!!!

Вилоят драма ва комедия театри артисти З. Каримовнинг жарчи либосини кийиб, кўчама-кўча карнай-сурнай садолари остида ҳайқириши бухоролик қарияларнинг кўзи ўнгида қадимий анъаналарни жонлантирди. Ёш-яланглар жарчи кетидан югуришиб, эртага нима бўлишини янада аниқроқ билишга интилишар, қулоғи оғирроқ қарияларга тушунтиришарди.

Эртаси куни нонушта пайтида қўша-қўша карна-ю — сурнайлар садолари Лаби Ҳовуздан бутун шаҳарга таралди. Лаби Ҳовузга одамлар дарёдек оқиб кела бошлашди. Кечаги жарчи бугун Хўжа Насриддин либосида эшагига миниб, қизиқ-қизиқ латифалар айтиб, одамларни кутиб олмоқда. Унинг ёнгинасида эса эшак миниб турган Афандининг ҳайкали ҳам «Хуш келибсиз, кулги байрамига!» дегандай, кишиларга табассум бахш этарди.

Минбарга Бухоро шаҳар ҳокими М. Ғуломов кўтарилиб, кулги байрамига йиғилган барча шаҳар аҳолисини Хўжа Насриддиннинг яна ўз юртига қайтганлиги, Хўжа Насриддиннинг республика жамияти ташкил топганлиги муносабати билан қизғин табриклади. Шундан кейин латифагўйлик, қизиқчилик бошланиб кетди. Ўзбекистон халқ ёзувчилари Саид Аҳмад, Неъмат Аминовларнинг чиқишлари билан қаҳ-қаҳа, қаҳ-қаҳаларга уланди. Бухоро давлат қўғирчоқ театри «Хўжа Насриддин Бухорода», «Чодир жамол» спектаклларидан парчалар кўрсатди. «Мохи Ситора» халқ фольклор-этнографик дастасининг ўзбекча ва тожикча лапар, рақслари, вилоят давлат филармонияси артистларининг концерти ҳазил-мутойибага, қаҳқаҳага бойлигини намойиш этдилар. Айниқса, халқ орасидан чиққан вобкентлик кекса қизиқчи Жалол бобо Халиловнинг қўшиқлари, қоракўллик эр-хотин Акром Эргашев билан Адолат Эргашеваларнинг чиқишлари ҳам кулги ишқибозларида катта таассурот қолдирди.

Э, Гули,
Дадангда борми «Жигули»?!

Бу сатрлар Бухоро шаҳридаги 26-мактабнинг 9-синф ўқувчиси Боймурод Ҳайитов томонидан антиқа вазиятда ижро этилганида кулгидан Лаби Ҳовуз суви чайқалгандек бўлди.

Навбат латифагўйликка келади:

—Бир куни Афанди кўчада кетаётиб ёш болакайни учратиб қолибди, деб ўз латифасини бошлайди когонлик Фарҳод Шодиев.— Бундоқ разм солса, боланинг усти-боши шилта ҳўл. Дарров Афанди болани уйига олиб кирибди, уни артиб, кийимларини печкада қуритибди. Бундан боши осмонга етган болакай шундай дуо ўқибди: «Сиз мени қуритдингиз, Сизни худо қуритсин, омин оллоҳу акбар!»...

Саҳнага Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист, Ҳамза номидаги республика давлат мукофоти лауреати Теша Мўминов, шоир Самандар Воҳидов, Сулаймон Раҳмон, ёзувчи Муҳаммад Пирриев, Исомиддин Жумаевлар ҳамда вилоят театри артисти Шамсиддин Йўллиевлар бирин-кетин кўтарилишади. Айниқса, латифагўй ёзувчи Азиз Абдураззоқ айтган латифалар қисқа-қисқа кулги портлашларига сабаб бўлди.

— Афандининг иккита хотини бор экан,— дейди Азиз Абдураззоқ,— у иккала хотинини сайр эттириб, Лаби Ҳовузга олиб келган экан. Улар Лаби Ҳовузга тикилиб туриб, иккковлари баробар шундай савол беришибди:

— Дадаси, қайси биримизни яхши кўрасиз?

— Икковингни ҳам!

— Унда айтинг-чи, мабодо, шу улкан ҳовузга иккаламиз тушиб кетсак, қайси биримизни қутқарардингиз?

Бу савол Афандини андек ўйлантириб қўйибди. У шу ондаёқ катта хотинига қараб дебди:

— Меҳри, сен сузишни биласан-а?!

Навбат ёзувчи Йўлдош Муқимовга берилади: У ўзининг якунловчи сўзида Бухоронинг Габроваси ҳисобланган Вобкентнинг Ширин қишлоғида Хўжа Насриддиннинг рамзий қабри бунёд этилажагини, бу қабр худди латифада тасвирланганидек ён-вери очиқ бўлиб, унга эшик ўрнатилишини, тепа қисмини эса Афанди бузиб чиқиб кетганини англатувчи тарзда бўлишини тушунтирди. Шундан кейин кулги байрами танлови ғолибларига ҳакамлар ҳайъати тавсияси билан совринлар улашилди.

Хуллас калом, ҳар йили Бухорода Хўжа Насриддиннинг кулги байрами куни нишонланиб туриладиган бўлди...

Олим ҚЎЧҚОРБЕКОВ.

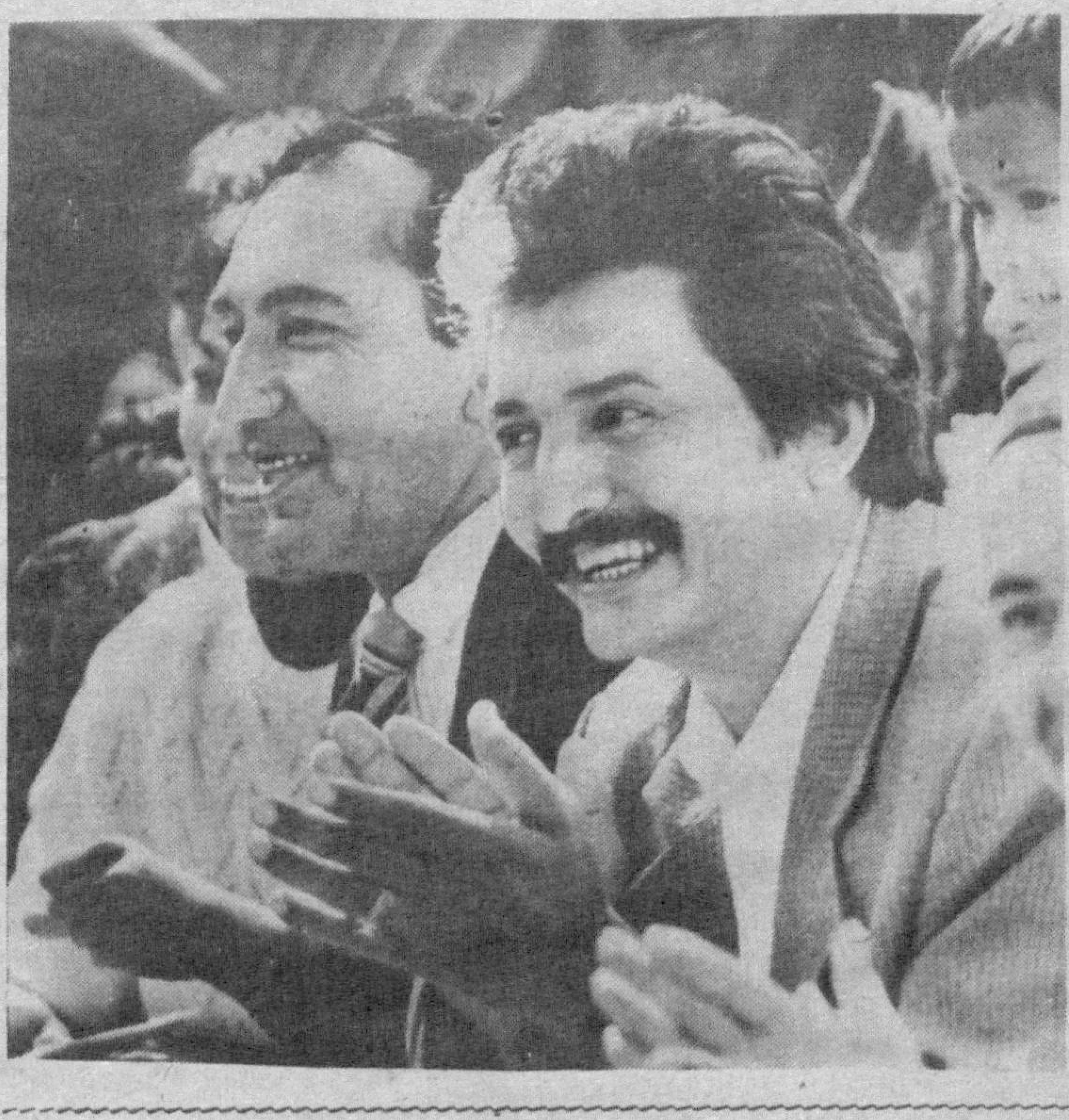

ҚЕЛГУСИ ЙИЛДА ҲАМ ИШОНЧИНГИЗНИ ОҚЛАЙМИЗ, АЗИЗЛАР!

ЯККА ТАРТИБДАГИ ОБУНАЧИЛАР УЧУН

Ф. СП—1

Алоқа вазирлиги «Матбуот уюшмаси»

«ИШОНЧ» 64560
(нашр номи) (нашр кўрсаткичи)

газетасига ОБУНА

обуна сони

19 йил учун (ойлар бўйича)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Қаерга
(почта кўрсаткичи) (манзил)
Кимга
(Фамилияси, исми ва отаси исмининг бош ҳарфлари)

ГАЗЕТАНИ ЕТКАЗИШ ВАРАҚЧАСИ

п.в. жойи

64560
(нашр кўрсаткичи)

«ИШОНЧ»
(нашр номи)

обуна бахоси
янги манзилга юбориш
баҳоси сўм
обуна сони

19 йил учун (ойлар бўйича)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Қаерга
(почта кўрсаткичи) (манзил)
Кимга
(Фамилияси, исми ва отаси исмининг бош ҳарфлари)

ҚОРХОНА ВА МУАССАСАЛАР ОБУНАСИ УЧУН

Ф. СП—1

Алоқа вазирлиги «Матбуот уюшмаси»

«ИШОНЧ» 64561
(нашр номи) (нашр кўрсаткичи)

газетасига ОБУНА

обуна сони

19 йил учун (ойлар бўйича)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Қаерга
(почта кўрсаткичи) (манзил)
Кимга
(Фамилияси, исми ва отаси исмининг бош ҳарфлари)

ГАЗЕТАНИ ЕТКАЗИШ ВАРАҚЧАСИ

п.в. жойи

64561
(нашр кўрсаткичи)

«ИШОНЧ»
(нашр номи)

обуна бахоси
янги манзилга юбориш
баҳоси сўм
обуна сони

19 йил учун (ойлар бўйича)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Қаерга
(почта кўрсаткичи) (манзил)
Кимга
(Фамилияси, исми ва отаси исмининг бош ҳарфлари)

МАЙДОНДА МАТЛУБОТ-ЧИЛАР

ФАРҒОНАДАГИ савдо, умумий овқатланиш ва матлубот жамиятлари ходимлари вилоят касаба уюшмалари қўмитаси ўз тармоқларига қарашли ишчи-хизматчиларнинг соғлиқларини ўйлаб, бу соҳада ишловчилар орасида спортни ривожлантириш учун турли ибратли мусобақаларни ўтказиб келишмоқда. Яқинда вилоятдаги Қўқон ҳамда Фарғона районларида спортнинг 5 тури бўйича ўтказилган беллашувлар ҳам бунга яққол мисолдир. Спортнинг футбол, волейбол, стол тенниси, шахмат, шашка турлари бўйича икки ой ичида ўтказилган гуруҳ мусобақаларида Қўқон зонасидан Ўзбекистон, Фарғона зонасидан эса Охунбобоев район матлубот жамиятларининг спортчилари ғолиб чиқишди.

Шаҳмат бўйича Қўқон шаҳар саноат-савдо бирлашмаси, стол тенниси бўйича Фарғона озиқ-овқат идоралари спротчилари ғолиб чиқишди.

Бундай қизиқарли мусобақаларни уюштиришда вилоят касаба уюшмаси қўмитаси ходимларидан Ғуломжон Ризаев, Раҳматулла Махсунов, район матлубот жамиятлари касаба уюшмаларидан ўзбекистонлик Одилбек Холиқбердиев, охунбобоевлик Алижон Обидов, фарғоналик Абдулҳақ Қаттабоевлар сидқидилдан жонкуярлик қилишиб барча ишларга бош-қош бўлишди.

А. ДАМИНОВ,
«Ишонч» мухбири,

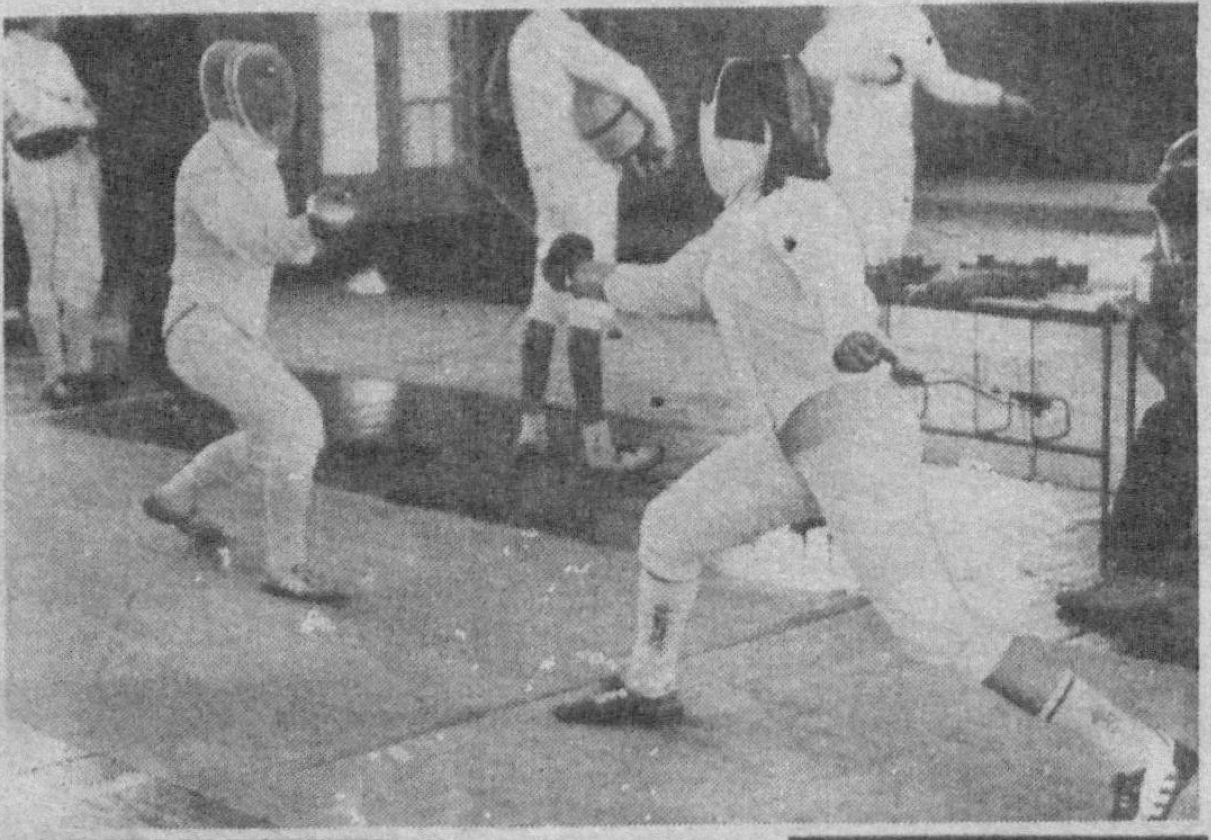

СПОРТЧИЛАР СУЛОЛАСИ

ҚЎПГИНА футбол мухлислари 1962-68 йилларда «Пахтакор» командасининг асосий таркибида ўйнаган ўнг қанот ҳимоячиси, спорт устаси Ривал Зокировни ҳали унутмаган бўлсалар керак. Гарчи Ривал Зокиров вақти келиб спортни ташлашига тўғри келган бўлса ҳам, қадрдон командасига бўлган муҳаббати асло сўнмади. У ҳалиҳалигача спорт кийимларини халтага жойлаб, стадионга боради. Бу ерда «Пахтакор» фахрийлари терма командаси таркибида майдонда тўп тепади. Фахрийларимиз ҳанузгача йиллар давомида эришган етук ўйинлари билан мухлисларини хушнуд этиб келишмоқда.

Ҳамон унинг эсида, ўша кезлари «Пахтакор» стадионида қиличбозлик бўйича республика терма командаси аъзолари ҳам машғулот ўтказишар, командада кўпгина Бутуниттифоқ мусобақаларининг иштирокчиси, спорт устаси, IV Халқаро Спартакиада қатнашчиси, рапирачи Лазокат Хусанова ҳам машқ қиларди.

1968 йилнинг апрель ойида Ривал билан Лазокат танишиб қолишди, турмуш қуришди.

Лазокат узоқ вақт давомида «Зенит» Республика спорт жамиятида қиличбозлик бўйича тренер бўлиб ишлади, ўз билими ва тажрибасини ёш спортчиларга ўргатди.

Ҳозир Лазокат Обидовна Зокирова «Ўзбекистон» физкультура ва спорт жамиятида қиличбозлик бўйича олимпиада резерви Республика ихтисослаштирилган болалар ва ўсмирлар спорт мактабининг директори бўлиб ишлайди. У республикамизда қиличбозликни ривожлантириш борасида катта ишларни олиб бораётир. Ўзбекистон Республикаси қиличбозлик федерациясининг масъул котиби.

Зокировларнинг икки қизи — Динора билан Гулнора ҳам оилавий анъанадан четда қолмади.

Ҳозир Динора Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия илмгоҳининг IV курсида ўқийди. У қиличбозлик бўйича спорт. усталигига номзод, республика терма командасининг аъзоси, республика мусобақаларида бир неча марта қатнашиб, соврин олган. Халқаро Х ёзги Спартакиадасида қатнашган.

Унинг синглиси Гулнора рапирада қиличбозлик бўйича тўрт марта Ўзбекистон чемпиони, республика терма командасининг аъзоси. Унинг орзуси опаси каби жисмоний тарбия илмгоҳининг талабаси бўлиш. Опа-сингиллар ўзларининг бутун ҳаётларини спортга бағишлаш ва муайян ютуқларни қўлга киритиш, қолаверса ота-оналаридан ўрганган севимли ишга меҳр ва садоқат билан киришиб, ёш спортчиларни тарбиялаш ниятидалар.

Л. ЖЕЛНОВАҚОВА.

«ИШОНЧ»ГА ОБУНА БЎЛДИНГИЗМИ?

***ЯККАТАРТИБДАГИ ОБУНАЧИЛАР УЧЎН** йиллик обуна нархи 208 сўм 80 тийин. (нашр кўрсаткичи — 64560)*

***ҚОРХОНА ВА МУАССАСАЛАР УЧУН ГАЗЕТАНИНГ ЙИЛЛИҚ ОБУНА НАРХИ 312 СЎМДИР.** (кашр кўрсаткичи — 64561)*

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОНЛАР!

ОБУНА ВАРАҚАСИНИ БЕХАТО ТЎЛҒАЗИШГА ҲАРАКАТ ҚИЛИНГ!

Агар обуна «Матбуот уюшмаси» агентлигида расмийлаштирилган бўлса, касса аппаратининг муҳри, алоқа бўлимларида расмийлаштирилганда эса тақвим штемпели, албатта, бўлиши керак

Бу ҳолда обуначиларга абокемент билан бирга пул қабул қилинганлиги ҳақида квитанция берилади.

АЗЙЗ ОБУНАЧИ ЎРТОҚЛАР!

Газета ва журналларга обуна варақасини сиёҳли ручкаларда хатосиз, сўзларни қисқартирмасдан ва тушунарли қилиб тўлғазинг.

Обуначи ўз турар жой манзилгоҳи, фамилияси, исми ва отасининг исмини аниқ ёзиши талаб этилади.

Обуна варақасидаги «п. в.»—«жойи» деган ёзувли катакларни алоқа бўлинмалари ва «Матбуот уюшмаси» агентликлари ходимлари тўлғазади.

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОНЛАР!

ОБУНА ВАРАҚАСИНИ БЕХАТО ТЎЛҒАЗИШГА ҲАРАКАТ ҚИЛИНГ!

Агар обуна «Матбуот уюшмаси» агентлигида расмийлаштирилган бўлса, касса аппаратининг муҳри, алоқа бўлимларида расмийлаштирилганда эса тақвим штемпели, албатта, бўлиши керак.

Бў ҳолда обуначиларга абонемент билан бирга пул қабул қилинганлиги ҳақида квитанция берилади.

АЗИЗ ОБУНАЧИ ЎРТОҚЛАР!

Газета ва журналларга обуна варақасини сиёҳли ручкаларда хатосиз, сўзларни қисқартирмасдан ва тушунарли қилиб тўлғазинг.

Обуначи ўз турар жой манзилгоҳи, фамилияси, исми ва отасининг исмини аниқ ёзиши талаб этилади.

Обуна варақасидаги «п. в.»—«жойи» деган ёзувли катакларни алоқа бўлинмалари ва «Матбуот уюшмаси» агентликлари ходимлари тўлғазади.

№ 42
ИШОНЧ
1992

Ойнаи жаҳонда

ОКТЯБРЬ

19 ДУШАНБА

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар. 18.10 «Ғойиб бўлди осмонда қушлар», «Уч қурбақа». Мультфильмлар. 18.30 Болалар учун. «Табиат алифбоси». 19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси эстрада-симфоник оркестрининг концерти. 19.55 «Олтин бешик». «Ўзкинохроника» премьераси. 20.05 «Санъат олами». Халқ амалий санъати ҳақида. 20.30 «Ўзбекистон» ахбороти. 20.55 Тижорат хабарлари. 21.00 «Наби Ғаниев. Ижод завқи ва машаққати». Кинокўрсатув. 22.45 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ). 23.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

● «ОРБИТА IV»

18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 18.25 «Сеҳрланган сўз». Мультфильм. 18.35 Футбол шарҳи. 19.05 «Иқболи кулганда». 19.45 Э. Рязановнинг муаллифлик кўрсатуви. «Очиқ ҳаводаги суҳбат». Ю. Левитанский. 20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Янгиликлар. 21.25 «Спорт уик-энди». 21.40 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий телефильм премьераси. 4-серия. «Янги студия» таништиради: 22.10 «Бомонд». 22.25 «Қарангчи, ким кетди?» 22.45 «Қинғир-қийшиқ эфир». 22.55 «Федерико каталоги». 23.10 «Ошкоралик хонаси». 23.20 «Бироқ». 23.30 «ТВ-галерея». 23.50 «Евгеник ва...» 23.55 «Биз...» 00.35 «Оба-На». Танаффус пайтида (24.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 Манзарали фильм. 18.30 Хабарлар. 18.45 Болалар даврасида. 19.00 «Омад». 19.30 Хабарлар. 19.50 «Сезам» кўчаси.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.20 Душанба куни детектив. «Мен сизга уруш эълон қиламан». Бадиий фильм. 21.45 Криминал хабарлар экрани. 21.55 Эълонлар. 22.00 Хабарлар. 22.25 «Бумеранг-3». 22.55 «Спорт олами «Жиллетт» фирмаси нигоҳи билан». 23.25 «Киношок».

20 СЕШАНБА

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти. 7.25 Футбол. Ўйингоҳлардан дараклар. 7.35 «Замин қалбига қулоқ тут». Телефильм. 8.05 «Нуқта, нуқта, вергуль». Бадиий фильм. 9.25 Ўсмирлар учун. «Тенгдошлар». 10.10 «Сато». Телефильм. 10.30 Ўқув кўрсатуви. Информатика. Бейсик программалаш тили. 11.00 «Уйғур оиласи». Фильм-концерт. 11.30 Ўқув кўрсатуви. «Халқ эртаклари — тасвирий санъатда».

18.00 Янгиликлар. 18.10 «Муми-Тролль ва комета». Мультфильм 1-фильм. 18.30 Ўзбекистон Республикаси Конституцияси лойиҳаси — умумхалқ муҳокамасида. 19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 Тижорат хабарлари. 19.25 «Спортлото». 19.30 «Хотира». Қодир бахши Раҳим ўғли. 20.30 «Ўзбекистон» ахбороти. 20.55 Тижорат хабарлари. 21.30 «Ҳорманг, бободеҳқонлар!» Пахтакорлар учун дам олиш кўрсатуви. 22.15 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ). 22.45 «Меҳрибонгинам». Бадиий фильм (Ҳиндистон). 1-серия. 23.55 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Болалар» кўрсатуви. 20.30 Тижорат канали. Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси фаолиятидан. 20.50 «Бу оқшомда» кўрсатуви саҳифаларида. 22.00 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 00.35 — Кўрсатувлар тартиби. 6.00 Янгиликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 «Тонг». 9.00 Янгиликлар. 9.20 «Бойлар ҳам йиғлайди» Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 10.05 «Жониворлар цирки». 10.50 «Ох ва Ах». Мультфильм. 11.00 Футбол шарҳи. 11.30 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий телефильм премьераси. 4-серия. 12.00 Янгиликлар. 12.20 «Таня». Кундузги киноэкспресс. Телевизион бадиий фильм. 14.10 «Фариштанинг бўсаси». Фильм-балет. 15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 15.25 «Ишбилармонлар хабарномаси». 15.40 «Уолт Дисней таништиради...» 16.30 «440 герц». Ўсмирлар учун мусиқий кўрсатув. 17.10 «Ёнғоқ». Телефильм. 17.20 «Технодром». Оригинал ғоялар ҳамда фойдали майда-чуйда нарсалар ҳақида. 17.30 «Банкчининг ёзишмаларидан». 18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 18.30 Давлатлараро «Останкино» телеканали таништиради. 19.00 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 19.45 «Миниатюра». Мусиқий кўрсатув. 20.00 «Мавзу». 20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Янгиликлар. 21.20 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Оддий ўлим...». Бадиий фильм («Ленфильм»). 22.25 «Қора қути». 22.55 «ТВ ёдномалар». 23.25 Катталар учун мультфильм. 23.35 В. Готовцева куйлайди. 24.00 Янгиликлар. 00.40 «Овозли йўлка». ТВ ривоят.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар. 8.20 Ишбилармон кишилар даври. 8.50 Ишдан бўш пайтингизда. «Мушуклар». 9.05 Вариацияли мавзу. 9.35 Мульти-пульти. «Типратикан ва қизча». 9.45 «Киношок». 10.35 «Гап-гаштакларни қўмсаб» 11.05 Кундузги сеанс. «Биринчи учрашув — сўнгги учрашув». Бадиий фильм. 12.35 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви. 12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала». 13.10 Россия Конституцион суди залидан.

15.55 «Телебиржа». 16.25 «Рост» студияси. «Масхарабоз-шоу» (бефойда маслаҳатлар). 16.55 Янгиликлар. 17.10 Трансросэфир. 17.55 Эълонлар.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 «Амалий санъат». Ҳужжатли фильм. 18.30 Хабарлар. 18.45 Халқ рақслари. 19.00 «Серташвиш оила». 19.30 Хабарлар. 19.50 «Сезам» кўчаси. 20.20 «Қўшиқлар китоби». 21.05 «Ҳазонрезгилик». 21.55 Туркия манзаралари. 22.00 Хабарлар. 22.20 Ҳужжатли фильм. 22.45 «Хонанда». 23.30 Экранда Туркия киноси.

21 ЧОРШАНБА

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти. 7.25 Ҳаёт Одилов қуйлайди. 7.45 «Сеҳрли тўн». Бадиий фильм. 9.00 «Ватанинг — онанг». Публицистик кўрсатув 9.40 Турк тили. 10.10 «Ўлмас мерос». Телефильм. 10.30 Ўқув кўрсатуви. Кимё. Сульфат кислота ишлаб чиқариш.

18.00 Янгиликлар. 18.10 «Муми-Тролль ва комета». 2-фильм, «Уч ака-ука ва аждаҳо». Мультфильмлар. 18.40 Болалар учун. «Она шаҳрим». 19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 «Аёл ҳақида сўз». 19.50 Ўзбекистон халқ артисти Аҳмаджон Шукуров куйлайди. 20.30 «Ўзбекистон» ахбороти. 20.55 Тижорат хабарлари. 21.00 Ўзбекистон Республикаси Конституцияси лойиҳаси — умумхалқ муҳокамасида. 21.30 «Тил байрами». Давлат тили ҳақидаги Қонун қабул қилинганлигининг 3 йиллигига. 22.20 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ). 22.50 «Меҳрибонгинам». Баддий фильм. 2-серия. 24.00. Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради...» Мультфильмлар тўплами. 19.20 «Спринт». 19.40 «Йирик планда». «Ўзбектелефильм» студияси фильмлари ҳақида. 20.25 «Халқ рассоми». Чингиз Ахмаров таваллудининг 80 йиллигига. 21.10 «Суперспорт». 21.55 «02» тўлқинида. 22.15 «Қизиқарли учрашувлар».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20, 23.55 — Кўрсатувлар тартиби. 6.00 Янгиликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 «Тонг». 9.00 Янгиликлар. 9.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 10.55 «Оддий ўлим...» Бадиий фильм. 12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Терак неча йил яшайди». Телевизион бадиий фильм.

* * *

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 15.25 «Телемикст». 16.10 «Ён дафтар». 16.15 «Уолт Дисней таништиради...». 17.05 «Рок-сабоқ». 17.50 «Тоғларда куз». Телефильм. 18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 18.25 «Сиёсат» студияси кўрсатади. 18.55 «Крешчендо». Мусиқий кўрсатув. 19.10 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 19.55 Большой театр балет артистларининг концерти. 20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Янгиликлар. 21.25 «Бир сўзни деб...» Мусиқий кўрсатув. 21.55 Футбол. Европа чемпионларининг кубоги. МАСК — «Барселона» (Испания). 1 ва 2-таймлар. В. И. Ленин номли Марказий стадиондан олиб кўрсатилади. 24.00 Янгиликлар. 00.35 «Денгиз альбоми». 01.00 Футбол. Европа кубоклари.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар. 8.20 Эълонлар. 8.25 Ишбилармон кишилар даври. 8.55 Сиёсат оламида. 9.50 Вариацияли мавзу. «Денгиз доим мавжланиб турган жойда». 10.30 «Дўстлар уйи», Мусаввир Е. Орлов. 10.50 «Параллелар». 11.10 «Асил ҳолича...» 12.05 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 88-серия. 12.55 «Палех — ўтмишда, ҳозирда, келажакда». 13.35 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви. 13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала». 14.00 Россия Конституцион суди залидан.

15.55 «Сигнал». 16.10 «Ўкинч сари қадам». 16.40 Мульти-пульти. «Қовоқ йиғиш кунида». 16.55 Янгиликлар. 17.10 Трансросэфир. «Узоқ Шарқ». 17.55 Эълонлар.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 «Мемнуне миллиардер». 18.00 «Мемнуне миллиардер». 18.30 Хабарлар. 18.45 Болалар даврасида. 18.50 «Қора денгиз». Ҳужжатли фильм. 19.30 Хабарлар. 19.50 «Сезам» кўчаси. 20.20 Концерт. 20.40 Ҳужжатли фильм. 21.10 Видеофильм. 22.00 Хабарлар. 22.20 «Умид таксиси». Видеофильм. 22.50 «Мусиқа оқшоми».

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.05 «Арт-обстрел». 00.05 «Фарс-мажор».

22 ПАЙШАНБА

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти. 7.25 Футбол. Ўйингоҳлардан дараклар. 7.35 «Ҳар кимдан гумонсировчи одам». Бадиий фильм. 9.00 Араб тили. 9.30 Болалар учун. «Олтин куз қўшиқлари». 10.15 «Сўх дарёси бўйлаб». Телефильм. 10.30 Ўқув кўрсатуви. Ўзбекистон халқлари тарихи. XVI—VIII асрларда Ўрта Осиёнинг маданий ҳаёти.

18.00 Янгиликлар. 18.10 «Потя ва Потиха» Мультфильм. 18.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Муҳаббат риштаси». 19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 «Эл фарзанди». Шараф Рашидов таваллудининг 75 йиллигига. 19.50 Мумтоз куйлардан концерт. 20.30 «Ўзбекистон» ахбороти. 20.55 Тижорат хабарлари. 21.00 «Фармон ва ижро». 21.30 «Сиз кутган дақиқалар». Ўзбекистон халқ артисти Ойдин Норбоева. 22.30 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ). 23.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун. «Табассум». 19.00 «Ўзбекистон бастакорлари». 19.30 «Билим сарчашмалари». 20.00 «Пульс». Хабарлар. 20.10 «Бу оқшомда». 21.20 «Пульс». Хабарлар. 21.30 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 20.20, 00.50 — Кўрсатувлар тартиби. 6.00 Янгиликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 «Тонг». 9.00 Янгиликлар. 9.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 10.05 Футбол. Европа кубоклари. 11.45 «Худди мушук билан кучукдек». Мультфильм. 12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Серафима Глюкинанинг оддий кунлари ва байрамлари». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 13.30 «Ҳар кимники ўзига». Телевизион бадиий фильм (Италия).

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 15.25 «Телемикст». 16.10 «Ён дафтар». 16.15 «Уолт Дисней таништиради...», 17.05 «Кремлин» камер оркестрининг концерти (АҚШ). 18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 18.25 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 19.00 «Ҳар бир киши ўзи ҳақида». 19.10 Давлатлараро «Останкино» телеканали таништиради. «Осиё овози». Куй ва қўшиқлар III халқаро танлови. Олмаотадан кўрсатилади. 20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Янгиликлар. 21.20 «Карамболина—Карамболетта». И Кальман оперетталари мотивлари асосида телевизион мусиқий фильм. 22.25 Футбол. Кубок эгаларининг кубоги. 1/8 финал. «Спартак» (Москва) — «Ливерпуль» (англия). В. И. Ленин номли Марказий стадиондан олиб кўрсатилади. 00.15 Янгиликлар. 00.55 Фақат катталар учун. «100 С». Журналистик текширув.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар. 8.20 Ишбилармон кишилар даври. 8.50 «Чакана одам эмас». 9.15 «Ҳали англанмаган конкэт». 10.00 Ишдан бўш пайтингизда. «Хонаки клуб» 10.15 Театр сафари. «Ақллилик балоси». Чехов номли Москва бадиий академик театри премьерасида. 11.15 Репортёр. «Қиролга мактуб». 11.30 «К-2» таништиради: «Абзац». 12.00 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 89-серия. 12.50 «Космополис». 13.30 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви. 13.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала». 13.55 Россия Конституцион суди залидан.

15.55 «Бардош билан...» 16.25 Чегарасиз эфир. 16.35 «Бадабоки». Мактабгача ёшдаги болалар учун кўрсатув (Франция). 16.55 Янгиликлар. 17.10 Трансросэфир. 17.55 Эълонлар.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 Ёшлар. 18.30 Хабарлар. 18.45 «Ислом маданият ёдгорликларида». 19.30 Хабарлар. 19.50 «Сезам» кўчаси. 20.20 Мусиқали дастур. 21.20 «Катта опа». Видеофильм. 21.55 Манзарали фильм. 22.00 Хабарлар. 22.20 Спорт. 23.10 «Мангу гумбаз остида».

23 ЖУМА

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти. 7.25 «Аёл қалби». Кинопрограмма. 8.05 «Эртаклар тарк этган дара». Бадиий фильм. 9.25 нглиз тили. 9.55 «Санъат усталари». Раҳим Исахўжаев. 10.55 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Нишона». 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Комариль». Мультфильм. 18.30 Шоирлар — болаларга. 19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 «Заргар». Телефильм. 19.30 «Фурқат лирикаси». Мусиқий кўрсатув. 20.30 Ўзбекистон» ахбороти. 20.55 Тижорат хабарлари. 21.00 Ўзбекистон Республикаси Конституцияси лойиҳаси — умумхалқ муҳокамасида. 21.30 «Ҳорманг, бободеҳқонлар!» Пахтакорлар учун дам олиш кўрсатуви. 22.15 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ). 22.45 «Фидойилик». Бадиий фильм. 00.40 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
18.05 БИШКЕК КЎРСАТАДИ.

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, т21.20 — Кўрсатувлар тартиби. 6.00 Янгиликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 «Тонг». 9.00 Янгиликлар. 9.20 Футбол. Кубок эгаларининг кубоги. 1/8 финал. «Спартак» (Москва)—«Ливерпуль» (Англия). 2-тайм. 10.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 10.45 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан). 11.35 «Бор эканда, йўқ экан, асалари бўлган экан», «Учар юмронқозиқ». Мультфильмлар. 12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Серафима Глюкинанинг оддий кунлари ва байрамлари». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 13.35 «Визбор чўққиси». Телевизион бадиий фильм.

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 15.25 «Бридж». 15.50 «Бизнес-класс». 16.05 «Ён дафтар». 16.10 «Уолт Дисней таништиради...» 17.00 А. Бараховский чалади (скрипка). 17.10 «Марказ». 17.50 «Технодром». Оригинал гоялар ва фойдали майда-чўйда нарсалар ҳақида. 18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 18.25 «Ҳар бир киши ўзи ҳақида». 18.35 «Келгиндилар миссияси». Мультфильм. 18.45 «Инсон ва қонун». 19.15 «Мўъжизалар майдони». Юбилей кўрсатуви. 20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Янгиликра. 21.25 «Детективлар клуби»да. Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Президентнинг ўғирланиши». Бадиий фильм (АҚШ). 23.10 Катталар учун мультфильмлар.

«ВИД» таништиради:

23.30 «Сиёсий бюро». 00.35 «Музобоз». 01.15 «Авто-шоу». 01.30 «Икс» кўрсатуви. 02.00 «MTV». Танаффус пайтида (24.00)— Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар. 8.20 Эълонлар. 8.25 Ишбилармон кишилар даври. 8.55 Ишчан давра. 9.50 Ишдан бўш пайтингизда. «Диққат, суратга олаяпман». 10.05 Кипрас Мажейка. НАТОдан репортажлар. 10.35 «Импровизация». Юрий Касьяник театри. 10.55 «Ҳайвот оламида». 11.55 Кундузки сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 90—серия. 12.45 Оркестрдан турриб қараганда. «Дирижёр А. Мелик-Пашаев». 13.30 Телевизион ахборот тижроат кўрсатуви. 13.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала». 13.55 Россия Конститутцион суди залидан.

* * *

16.00 Телебиржа. 16.30 «Рост» студияси. «Хит-кундалик». 17.00 Янгиликлар. 17.15 «Мегаполис». 17.45 «М-трест».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 «Осиё тароналари». 18.30 Хабарлар. 18.45 Халқ рақслари. 19.00 «Ўрта Осиё». Ҳужжатли фильм.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.10 Жума кунлари Уолт Дисней. «Биг Фут». Бадиий фильм. 2-серия. 20.00 Мульти-пульти. «Хўтикча».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.10 «Икки хонанда». 21.45 Видеофильм. 22.00 Хабарлар. 22.20 «Ҳафта сўнгида». Дам олиш кўрсатуви.

24 ШАНБА

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

*

8.00 «Эҳ, ковбойлар!». Бадиий фильм. 9.05 «Ўзбекистон спорти». 9.35 «Экология». Телевизион альманах. 10.15 Ҳамид Ғулом, Шоҳида Шоҳимардонова. «Муҳаббат навоси». Муқимий номли Ўзбек Давлат мусиқий драма театрининг спктакли. 11.55 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Иш билганга — минг танга». 13.40 «Нурли келажак сари». «Ўзбектелефильм» премьераси. 14.10 «Ялла ва лапарлар». Ш. Парпиева, И. Жониева. 15.10 Тижорат канали. «Қаторда норинг бўлса...» Навоий вилоятидаги 34-юк ташиш автокорхонаси иш тажрибасидан. 15.40 «Замандас» (қозоқ тилида).

* * *

18.00 «Баджаҳл Бамбр». Мультфильм. 18.15 Ўсмирлар учун. «Тенгдошлар». 19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 «Чемпион». «Ўзкинохроника» премьераси. 19.40 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув. 20.30 «Туркистон» ахбороти. 21.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ойдин кечалар». 22.00 «Санъат усталари». Ўзбекистон халқ артисти Турғун Алиматов. 23.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВII
АШГАБАТ КЎРСАТАДИ.

● «ОРБИТА IV»

6.40, 23.55 — Кўрсаувлар тартиби. 6.45 ЭРталабки гимнасика. 6755 Ишбилармон кишининг шанба тонги. 7.55 Янгиликлар. 8.30 «Спорт-имконият». 9.00 «Марафон-15»— кичкинтойларга». 9.25 «НУЖ: эълон қилинмаган ташриф». 9.55 «Саҳнанинг орқа томонидан. Табассум билан». 10.25 «Тиббиёт сиз учун». 11.05 «Авиакосмик салон». 11.20 «Илҳом манбалари». Мусиқий кўрсатув. 11.50 «Марказий экспресс». Марказий ва Шарқий Европа ҳақида телевизион журнал. 12.50 «Палитра». Коллекционерлар. 13.20 «Дело». 13.30 «Нур ва соялар». Қисқа метражли телевизион фильм премьераси («Экран»). 13.50 «Дўстлим Мартин». Мультфильм. 14.00 «Николай Казаковнинг ушалмаган орзуси». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Франция). 1-фильм. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Ҳайонот оламида». 16.10 «Виртуози Москви» камер оркестри чалади. 16.35 «Енотлар». Кўп серияли мультфильм. 17.00 «Қизил квадрат». 17.40 «Аленканинг жўжаси». Мультфильм. 17.50 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Турма». Бадиий фильм (Одесса киностудияси). 19.00 Хоккей. Лига кубоги. «Спартак»—«Динамо» (Москва). Танаффус пайларида (19.35)— Хайрли тун, кичкинтойлар! (20.20)— Янгиликлар. 21.25 «КВН-92» Биринчи ярим финал учрашуви. «Америка кашф этилганлигининг 500 йиллигига. 23.25 Катталар учун мультфильмлар. 24.00 Янгиликлар. 00.35 Тунги канал.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар. 8.20 Ҳужжатли панорама. 9.15 Мульти-пульти. «Сув». 9.25 «03» кўрсатуви.

*

9.55—13.55 УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДУСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ.

*

13.55 «Деҳқонларга таалуқли масала». 14.15 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси. «Лондон бўйлаб сайиллар». 15.00 «Бурда моден» таклиф этади...» 15.30 «Ҳали англанмаган конирт». 16.00 «Омад кулиб боққанда». 17.20 «Жентльмен-шоу». 17.50 Спорт кўрсатуви. 17.55 Эълонлар. 18.00 Хабарлар.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.20 Туркия манзаралари. 18.30 Хабарлар. 18.45 «Хонанда». 19.30 Хабарлар. 19.45 «Сезам» кўчаси. 20.15 «Тоғ сўқмоқларида». 20.45 Туркия манзаралари. 21.00 Ҳафта шарҳи. 21.15 «Биз ўзимизга ўхшаймиз». 21.45 Мавзу.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.00 Хабарлар. 22.45 «Мутлақо махфий». 23.20 «Ассорти». Мусиқий-дам олиш томошалари. 23.50 «А» программаси. 00.20 «Ад либитум».

25 ЯКШАНБА

● ЎзТВ I

18.00 «Бўй ўстирувчи дармон дори», «Серғайрат кампир», «Мушук канарейка». Мультфильмлар. 18.30 Болалар учун. «Боғчамиз саҳнасида». 19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 «Қўқонди латиф ёдгорликлари». Телефильм. 19.30 «Ҳорманг, бободеҳқонлар!» Пахтакорлар учун дам олиш кўрсатуви. 20.30 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.00 Футбол. Ўзбекистон . кубоги. Финал. «Навбаҳор» (Наманган) — «Темирйўлчи» (Қўқон). Самарқанд шаҳридан ёзиб олинган. 22.30 «Петербурглик чиновник». Бадиий фильм. 23.55 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
9.05 БИШКЕК КЎРСАТАДИ.

● «ОРБИТА IV»

6.20, 7.50, 00.15 — Кўрсатувлар тартиби. 6.25 «Руҳни чиниқтириш». 7.25 «Олтин сочмалари», «Катюшалар соҳилга чиқди». Краснодардан кўрсатилади. 7.55 Янгиликлар. 8.30 «Спортлото» тиражи. 8.45 «Этик кийган мушук». Мультфильм. 9.05 «Эрта саҳарлаб». 9.45 «Олам дам олишда». 10.25 «Янгра, гармнь». Иваново шаҳрида фестиваль. 11.25 «Таниш ёки одамхўр изидан». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси («Экран»). 12.20 «Қора кўркам от саргузаштлари». Кўп серияли телефильм премьераси. 15-серия. 12.45 «Марафон-15». 13.35 «Мен кашф этган Америка». 14.15 «Нега филлар?» Мультфильм. 14.30 «Волхонкадаги уй». Кўп серияли телефильм премьераси. 2-фильм. 15.00 Янгиликлар. 15.15 «Саёҳатчилар клуби». 16.05 «Вақар-вуқур қурбақа», «Бир томчи», «Ква-ква квартети». Мультфильмлар. 16.35 «Панорама». Хафталик халқаро кўрсатув. 17.20 Эфирда бевосита мулоқот. 18.00 «Уолт Дисней таништиради...» 18.50 Янгиликлар (Сурдо таржимаси билан). 19.05 «Мариинскада променад».

Якшанба кинокўрсатувлари:

20.00 Кино янгиликлари. 20.20 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Подшоҳни ўлдирган киши». Бадиий фильм («Мосфильм» киноконцернининг «Курьер» киностудияси).

22.00 «Якунлар». 22.45 «Телелоция». 23.00 «Эндиликда». Диний кўрсатув. 24.00 Янгиликлар. 00.20 «Тенг юлдузи»— тунги эфирда».

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар. 8.20 «Бугун сизлар билан биргаман, лўлиларим». В. Светлов куйлайди. 8.50 Ишдан бўш пайтингизда. «Телестройсервис». 9.05 «Денгиз плюс рок». 9.50 «ДОраэмон». Мультфильм премьераси. 7-серия. 10.05 «Сиз яратган боғ». 10.35 «Қироллликдаги саргузашт». Қўғирчоқ мультфильм. 9-серия. 11.05 «Ати-бати...». 11.35 «Телекроссворд». Дам олиш кўрсатуви. 12.05 Такрорий фильмлар кинотеатри. «Кучук етаклаган хоним». Бадиий фильм.

13.30—16.10 ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ.

16.10 Камера ўтмишни тадқиқ этади. «Ракета инқирози» (Кариб инқирозининг 30 йиллигига). Ҳужжатли фильм. 2-серия. 17.00 «Оқ қарға».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.30 Хабарлар. 17.45 «Хонанда».

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.30 Голливуд классик фильмлари фестивали. «Тўртта икки».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.10 «Даволаниш йўли». Ҳужжатли фильм. 20.45 Туркия манзаралари. 21.00 «7 дан 77 ёшгача». 21.45 «Инсон ва унинг хулқи».

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.00 Хабарлар. 22.25 Стас Намин маркази (Эс-Эн-Си) таништиради: «Эс-Эн-Си тунги клуби». 23.25 Тунги сеанс. «Майда қарфлар билан икки сатр». Бадиий фильм.

«Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз»дан олинди.

Сўнгги саҳифа

НОДИРА АҲВОЛИДАН ОГОҲ БЎЛИНГ...

Нодирабегим таваллудининг 200 йиллиги олдидан

ИККИ АСРДИРКИ, биз Нодирабегим ҳақида ўйлаймиз, унинг қўшиқларини тинглаймиз, ғазалларини ёд оламиз. Унинг қаламида тараннум этилган инсонпарварлик, адолат, инсоф, муҳаббат ва садоқат ғояларидан қалбимиз баҳра олади.

Андижонда туғилиб, камолга етган шоира Нодира — Моҳлар ойимнинг гўзаллиги, ақлу одобига ғойибона ошиқ бўлган Қўқон хони Умархон (1811—1822 йилларда ҳукмронлик қилган) унга уйланиб, Қўқонга олиб келади. Қўқондаги адабий муҳит шоиранинг ижодий маҳоратига қанот беради. У шеърларида инсон қадр-қимматини улуғлайди.

Ҳар кимда агар бор эса осори муҳаббат
Айлар анга маҳбублар изҳори муҳаббат.

Яқинда Ўзбекистон хотин-қизлар қўмитаси мумтоз шоира Нодирабегим таваллудига бағишлаб кеча ўтказди. Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмаси маданият саройига республикамизнинг таниқли шоирлари, олимаю фозила аёллари, жамоат арбоблари, ишчи-хизматчилари тўпланиб, Нодирабегим номини ёд этдилар, ғазалларидан ўқидилар, унга аталган дил сўзларини изҳор қилдилар.

Ғира-шира саҳнада Нодирабегим сиймоси кўрингач, Холида отин Камолхўжа қизи шоира руҳига Қуръони Каримдан тиловат қилдилар. Кейин олима Маҳбуба Қодированинг Нодирабегим ҳаёти, ижоди ҳақида маърузасини тинглади. Ўзбекистон халқ шоираси Ҳалима Худойбердиева, таниқли шоиралар Гулчеҳра Жўраева, Қутлибека Раҳимбоева, Шарифа Салимова, Муножот Нурматовалар Нодирабегимга аталган шеърларини, унинг ғазалларига битилган мухаммасларини ўқидилар. Шеърлар қўшиққа, куйга уланди. Ўзбекистон халқ артисти Гулчеҳра Жамилова Нодирабегим ролида ва артист Беҳзод Муҳаммадкаримов унинг ўғли ролида чиқиб, у ҳақдаги пьесадан парча ижро этишди.

«Ишонч» мухбири.

Ривоятда ҳақиқат бор

Қуръони Карим Тошкентга қандай йўл билан олиб келингани ҳақида халқ орасида турли фикрлар юради. Ҳатто, бу ҳақда ривоятлар ҳам тўқишган. Улардан бири Имом Маҳмуд Кафрол Шоший билан боғлиқдир. Имом Маҳмуд умрларини дин амри ила худо йўлига хизмат қилиш билан ўтказарди. Йил аро Ҳаж сафарига отланар, ундан қайтгач эса халққа илму-маърифатдан дарс берар эди. Ҳазрати Иомо ҳаж сафаридан қайтаётиб, Бағдод шаҳрида тўхтайди. Шаҳар ҳалифаси бу кунларда турк султонидан бир нома олган, ушбу номани эса ҳеч ким ўқий олмай гаранг эди. Мактубга жавобни кечиктириш эса ўртадаги низони янада чуқурлаштирарди. Шунда вазирлардан бири бозордаги карвон саройга бир бечора шошлик Ҳожи келиб истиқомат қилаётганлигини айтади. Ҳалифа Ҳожини тезда қароргоҳга келтиришни буюради. Имом Маҳмуд Ҳалифанинг таклифига, ўз меҳнати эвазига шу ерда сақланаётган Ҳазрати Усмон Зай ал-Нурин муборак қўллари билан ёзган Масҳафи Шарифни (Қуръони Шарифни) сўрайди. Ҳаилфа иложсизликдан рози бўлади. Мактуб битилиб, турк султонига юборилгач, ҳалифа Имомдан Масҳафи Шарифни қайтаришни сўрайди. Аммо имом Маҳмуд аллақачон китобни ўз ватани Тошкентга бир ватандошларидан бериб юборган эди. Шундай қилиб, бу муқаддас китоб Тошкентга келиб қолади. Ундан сўнг эса Хўжа Аҳрор Вали Масҳафи Қуръони Шарифни Самарқандга олиб кетган.

«Туркистон тўплами»да келтирилган ушбу ҳикояни тўлдирувчи яна бир ҳикоя ҳам эътиборлидир. Бунда айтилишича, Хўжа Аҳрор Валининг муридларидан бири ҳаж сафаридан қайтаётиб, Рум шаҳрига тушади. Бу пайтда шаҳар ҳалифаси оғир касал ётар, ҳеч бир табиб дардига даво тополмайси. Ҳалифанинг вазирлари шаҳарда тўхтаган туркистонликлар ҳақида хабар топади. Уларни ҳалифа олдига келтиришади. Туркистонликлар орасидан бири беморни Хўжа Аҳрор Валининг номи билан ўқиб, дуои-фотиҳа қилади. Ҳалифа уч кун ўтмай. соғайиб кетади. Нажоткор меҳнати эвазига ҳалифа хазинахонасида сақланаётган бебаҳо «Қуръони Карим»ни сўрайди ва китобга эга бўлади. У киши китобни тезда Тошкентга ўз пири Хўжа Аҳрор Валига жўнатади. Хўжа Аҳрор бир қанча вақтлар Тошкентда яшаб, Самарқандга кўчиб кетган. Кейинчалки ушбу ҳикоятда таъкидланишича, Қуръони Карим Амир Темур кутубхонасига қўйилган ва китоблар ичида энг бебаҳоси ҳисобланган.

Амир кутубхонаси унинг ўлимидан кейин, ўзаро урушлар натижасида йўқолиб кетган, фақат Қуръони Карим сақланиб қолинган, дейилади. Бу ажойиб тенги йўқ Каломи Шарифни, руслар томонидан Самарқандни босиб олинган пайтда Хўжа Аҳрор мадрасасининг имомлари полковник Серовга 125 сўмга сотиб олишини сўрайди. Уни шу зоҳатиёқ генерал Абрамов сотиб олиб, Туркистон Генерал Губернатори фон Кауфманга тақдим этади. У эса ўз навбатида сақлаш ҳамда кўз-кўз қилиш учун Петербургга жўнатади. У ерда 1905 йили бу китобдан худди ўзидек катталикда эллик нусха факсимиля қилинади, ҳамда тумор сифатида ишлатиш учун 1,5×2 см. ҳажмда кумуш ғилофда кўпайтирилади. Катта ҳажмдаги эллик нусхадан 25 нусхасини мусулмон мамлакатларига юбориш ва 25 нусхасининг ҳар бирини 500 сўмдан сотиш учун чиқарилади.

Асил нусха то 1918 йили махсус декрет қабул қилиниб, мусулмонларга қайтарилгунча Петроградда сақланиб келинди, Кўчирилган нусханинг ҳар иккисидан ҳам Алишер Навоий номли Ўзбекистон Миллий Кутубхонасининг «Нодир нашрлар» бўлимида сақланиб келинади. Бу нусха 1966 йилги Тошкент зилзиласидан кейин Хадра трамвай депоси атрофидаги хонадонларни бузган вақтда, уларнинг бирида токчага қўйиб сувалган девор ичидан топилган ва кутубхонага тақдим этилган эди. Ҳозир бу камёб нусха муқовалатиб, ойнаванд жавонга қўйиб еган. Тахминан йигирма кило келадиган ноёб асар қатаған даврининг асири булса керак. Ҳозир са-кутубхонанинг кўркидир.

Раҳим ФАЙЗУЛЛАЕВ,
Навоий номидаги миллий кутубхонанинг «Нодир нашрлар» бўлими бошлиги

НУРОН

Бизнинг телефонларимиз:
67-85-87
67-22-08
67-77-06
Факс 67-24-50

НУРОН ЛТД таклиф қилади:

IBM PC AT 286/287, 24 MHz, 1/40, HYUNDAI

БИЗНИНГ ФИРМА ЖУДА ҚИСҚА ВАҚТ ИЧИДА ВА ЭНГ АРЗОН БАҲОДА СИЗДАГИ

PC AT 286/287ни PC AT 386/387га мослаштириб

ҚАЙТА СОЗЛАБ БЕРАДИ.

ХОҲЛАГАН ОРГТЕХНИКА УЧУН БУЮРТМА ҚАБУЛ ҚИЛАМИЗ!!!
КОМПЬЮТЕРДАГИ БУХГАЛТЕРЛИК ҲИСОБ-КИТОБИ

тажрибали ходимлар учун ҳам, бошловчи ходимлар учун ҳам қўл келади.
ҚУЙИДАГИ ДАСТУРЛАРНИ ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ:
— иш ҳақининг тўла ҳисоб-китоби (ўзгариб турадиган солиқ шкаласига ва ҳисоб-китобнинг маҳаллий хусусиятларига мослаштириш осон).
— кичик корхоналар учун — 5000 сўм;
— ўртача ва йирик корхоналар учун — 15000 сўм;
— молиячи ходимнинг иш жойи (ҳисоб варақалари бўйича пулларни тақсимлаш ва корхона балансини тузиш) — 4900 см;
— моддий бойликларни ҳисобга олиш — 10000 сўм;
БИЗНИНГ МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент шаҳри, 700077, Буюк Ипак йўли (Луначарский) кўчаси, 63-уй, 202а хона.

ОТАХОННИ КЎРГАНЛАР БОРМИ?

Хоразм вилояти Урганч шаҳридаги, Бирюзова кўчачи, 10-уйда яшаб келган, (уй телефони: 6-77-52). 1929 йилда туғилган Абдуллаев Аминбой оила аъзолари томонидан қидирилмоқда. У 1991 йил 2 октябрда қариндошлари билан Тошкентнинг «Жанубий Вокзал»ига келган ва йўқолиб қолган. Белгилари: ўрта бўй, соч-соқоли оқарган, кўзлари қора, қирра бурун, ўнг қўлидаги ўрта бармоғи букри. Руҳий касалманд.

Бу одамни кўрган ёки у ҳақида бирор маълумотга эга бўлган фуқаролар «02» орқали милиция идораларига хабар қилишларини сўраймиз.

АЗИЗЛАР, инсонлар тақдирига бефарқ бўлмайлик!

ИШОНЧ

Бош муҳаррир

Тўлқин ҚОЗОҚБОЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Анвар АКБАРОВ, Акмал АКРОМОВ (бош муҳаррир муовини), Муҳаммадлатиф ЖУМАНОВ, Турғун НАЗАРОВ (масъул котиб), Жасур НОСИРОВ, Шарифа САЙДВАЛИЕВА, Муҳайё ТЎЛАГАНОВА, Шабот ХЎЖАЕВ, Болтабой ЮСУПОВ, Турсун ҚЎШАЕВ, Дилбар ҒУЛОМОВА.

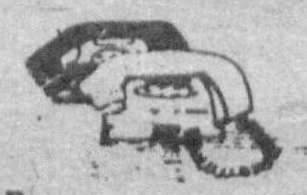

● Бош муҳаррир қабулхонаси — 56-25-36
● Бош муҳаррир муовини — 56-52-89
● Масъул котиб — 56-52-78
● Котибият — 56-87-59

БЎЛИМЛАР
● Қасаба уюшмалари, социал адолат, иқтисодий ҳаёт ва вилоятлараро мухбирлар билан ишлаш — 56-82-79
● Хатлар, оммавий ишлар, тижорат, ҳамкорлик ва тадбиркорлик — 56-87-78; 56-87-73.
● Маънавият, маданият ва табиат — 56-87-63.
● Безатиш ва сураткашлик — 56-87-74.
● Ишлаб чиқариш, хўжалик ва наширлик — 56-55-85.

● ВИЛОЯТЛАРАРО МУХБИРЛАРИМИЗНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:
Андижонда — 5-32-24;
Гулистонда — 2-10-02;
Жиззахда — 2-39-54;
Наманганда — 6-22-10;
Нукусда — 4-19-97;
Самарқандда — 35-63-64;
Термизда — 2-70-07;
Тошкентда — 56-87-59;
Урганчда — 6-87-82;
Фарғонада — 4-47-73;
Қаршида — 5-33-71.

● Муҳарририятга келган қўлёзмалар (2 оралиқда 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилмайди, фойдаланилмаган хатларга жавоб юборилмайди. Мақолалардаги фикр-мулоҳазалар, келтирилган факт ва рақамлар масъулияти муаллифлар зиммасидадир.

● Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган.

● «Ишонч» газетаси 1991 йил 8 январь куни Ўзбекистон Республикаси матбуот давлат қўмитасида рўйхатга олинган ва унга 000068 сонли гувоҳнома берилган.

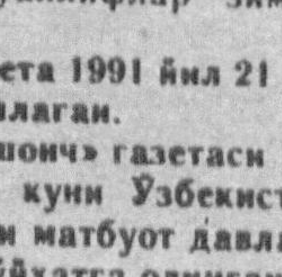

СОТУВДАГИ НАРХИ 3 СЎМ.

● ДУШАНБА кунлари чиқади.

● Босишга 16 октябрда топширилди.

● Навбатчи масъуллар:
Акмал Акрамов,
Жонрид Абдуллахонов.

● МАНЗИЛИМИЗ:
700165, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» газетаси кўчаси, 24-уй.

● Буюртма Г-422

● 101330 нусхада босилди

● Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёти-матбаачилик концернининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12